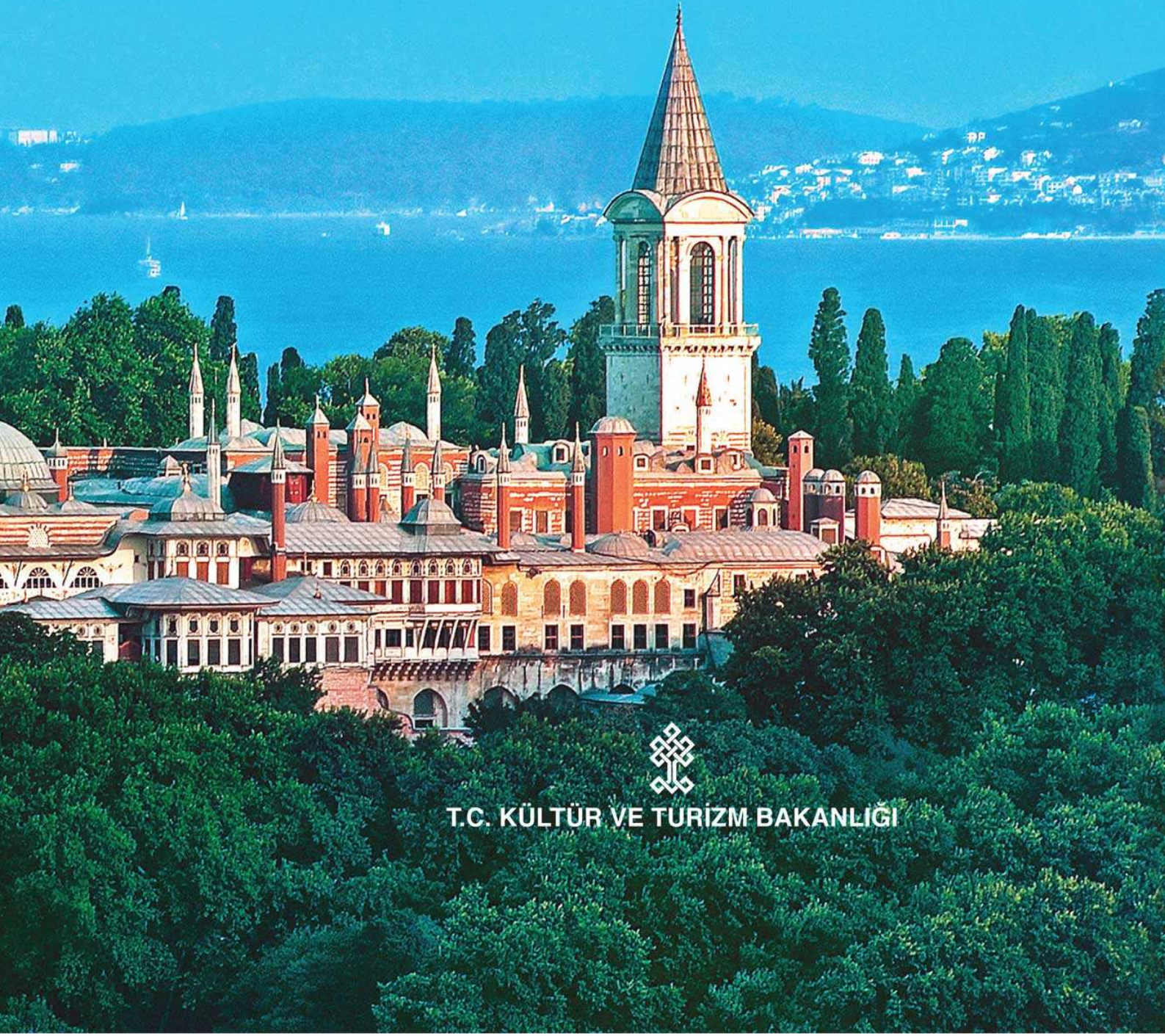

TÜRKİYE'DE
KÜLTÜR VE TURİZM VERİLERİ
2002-2010

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Türkiye, coğrafyasının özel konumu nedeniyle dünyanın en ilgi çekici ülkelerinden birisidir.

Üzerinde yaşadığımız topraklar tarih boyunca insanlığın büyük serüvenine, savaşlara, göçlere, nice uygarlık ve imparatorluklara ev sahipliği yapmıştır.

Ülkemizin her yanına serpilmiş antik kalıntılar, şehirler, anıtlar, saraylar, kervansaraylar, bütün dinlerin en görkemli kutsal mekanları olan mabetler ev sahipliğimizin zengin mirasını oluşturmaktadır.

Son yıllarda Türkiye, bütün bu zenginliğin farkında olarak, bu mirası ayrımsız sahiplenmeye ve özenle koruyarak geleceğe taşımaya çalışmaktadır.

Bu yeni bakış açısı, Türkiye'nin engin tarihine dünyanın ilgisini yoğunlaştırırken, bu ilginin sağladığı olanaklar da halkımızın, adına genel olarak "kültür" dediğimiz toplam yaşam kalitesini yükseltmektedir.

Bu kitapçık, son yıllarda Türkiye'nin bütün bu alanlarda yaşadığı gelişmelerin özet bilgilerini içermektedir ve saygıyla değerlendirmenize sunulmaktadır.

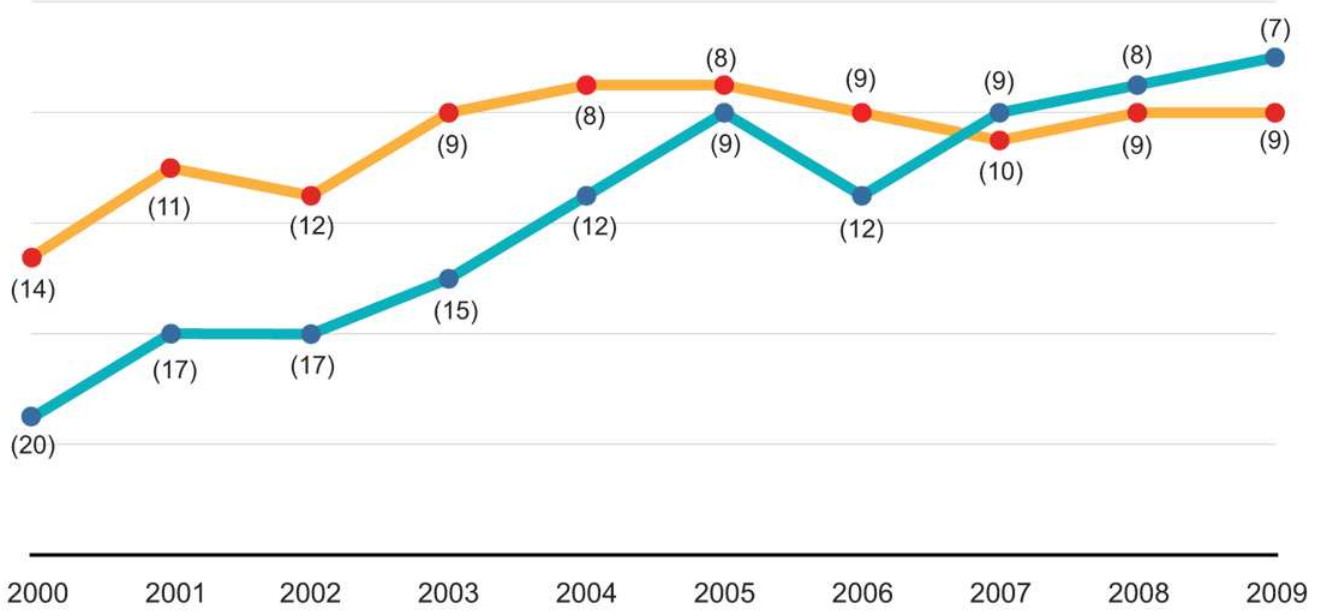
TURİZM
ALANINDA
GELİŐMELER

TURİST SAYISI VE TURİZM GELİRİ

Türkiye 2002 yılında **gelen turist sayısı** bakımından dünyada **17. sırada** yer alırken 2009 yılında **7. sıraya** yükseldi.

2002 yılında **turizm geliri** bakımından dünyada **12. sırada** yer alan Türkiye 2009 yılında **9. sıraya** yerleşti.

Dünya Turizm Sıralamasında Türkiye

- Dünya Sıralamasında Türkiye'nin Yeri (Turist Sayısı)
- Dünya Sıralamasında Türkiye'nin Yeri (Turizm Geliri)

☆ Dünya Turizm Örgütü, 2010 yılı sıralamasını Haziran 2011'de açıklayacaktır.

Dünya Turizminde Türkiye'nin Yeri (Turist Sayısı)

2002	2009	değişim
17. sıra	7. sıra	+10 sıra

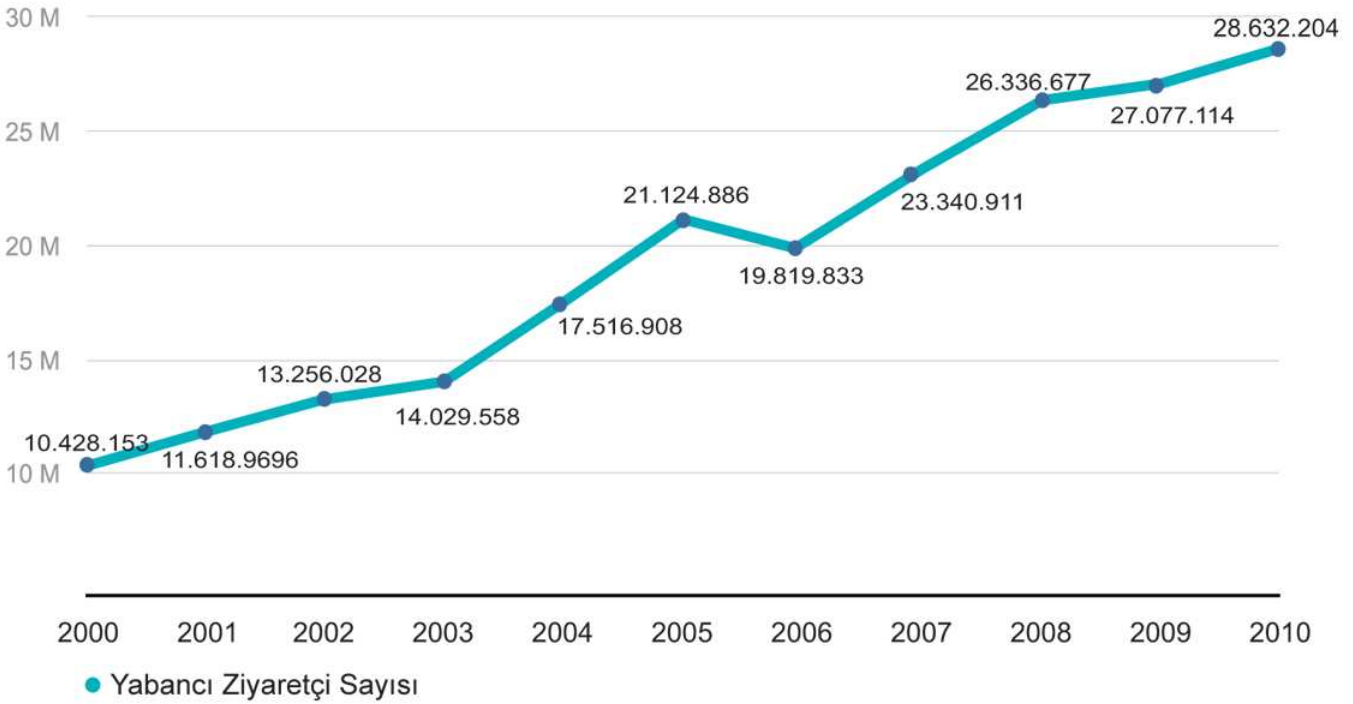
Dünya Turizminde Türkiye'nin Yeri (Turizm Geliri)

2002	2009	değişim
12. sıra	9. sıra	+3 sıra

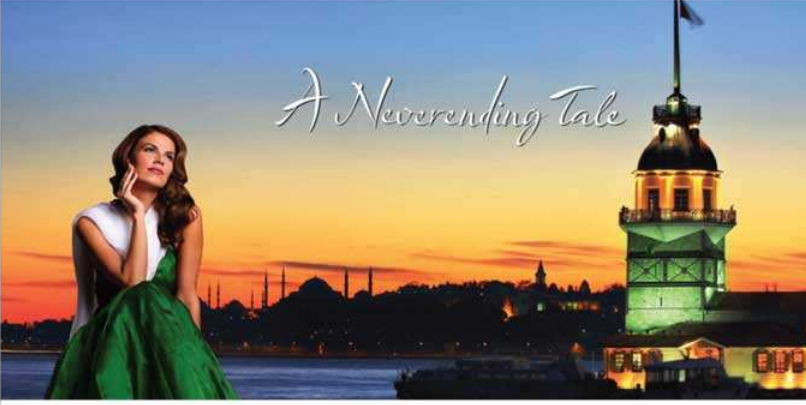
2002 yılında 13,2 milyon olan yabancı ziyaretçi sayısı, %116,7 artarak 2010 yılında 28,6 milyona yükseldi.

Yabancı Ziyaretçi Sayısı

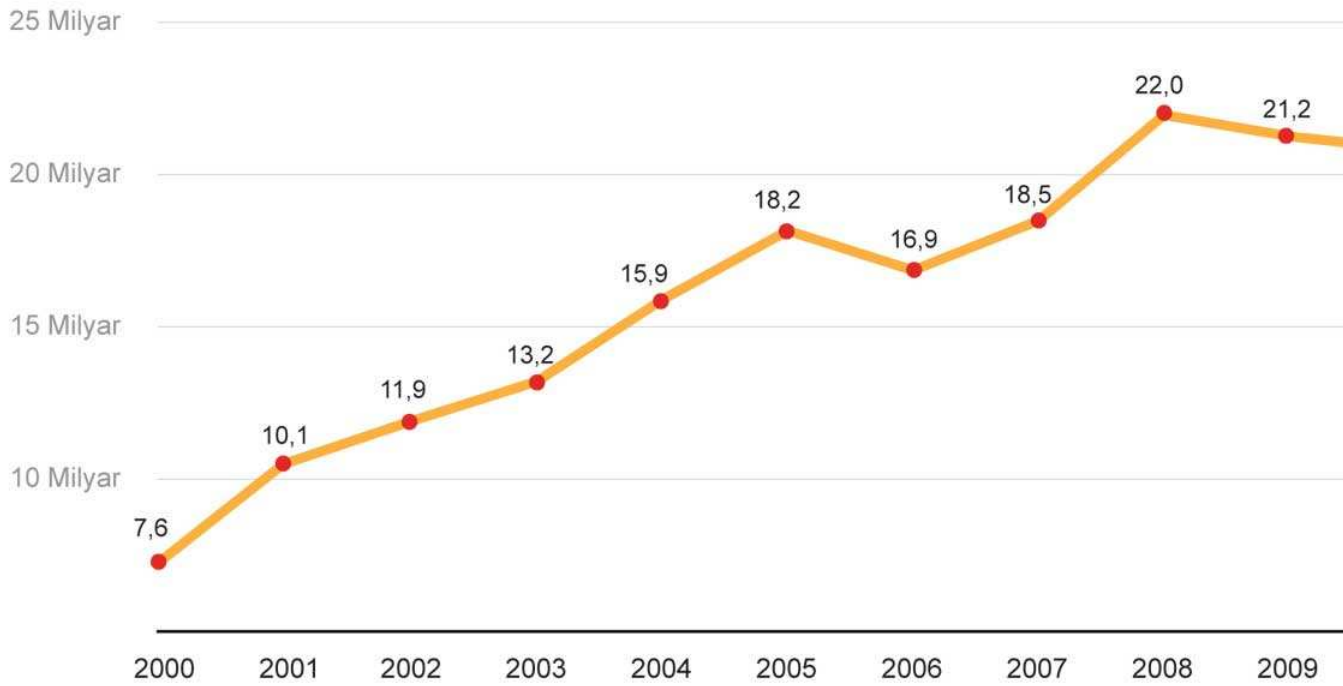
Yabancı Ziyaretçi Sayısı

2002	2010	değişim
13,2 milyon	28,6 milyon	% 116,7

2002 yılında 11,9 milyar dolar olan turizm geliri %76,5 artarak 2010 yılında 20,8 milyar dolara yükseldi.

Turizm Geliri

● Turizm Geliri (Milyon ABD Doları)

☆ TÜİK'in anketleri sonucu örnekleme yöntemiyle hesaplanan asgari gelirdir.

Liman-Marina, CIP/VIP yolcu alanları, sonradan ödemeli satışlar vb. gelirler hariçtir.

Turizm Geliri

2002

11,9 milyar ABD Doları

2010

20,8 milyar ABD Doları

değişim

% 76,5

TANITIM ÇALIŞMALARI

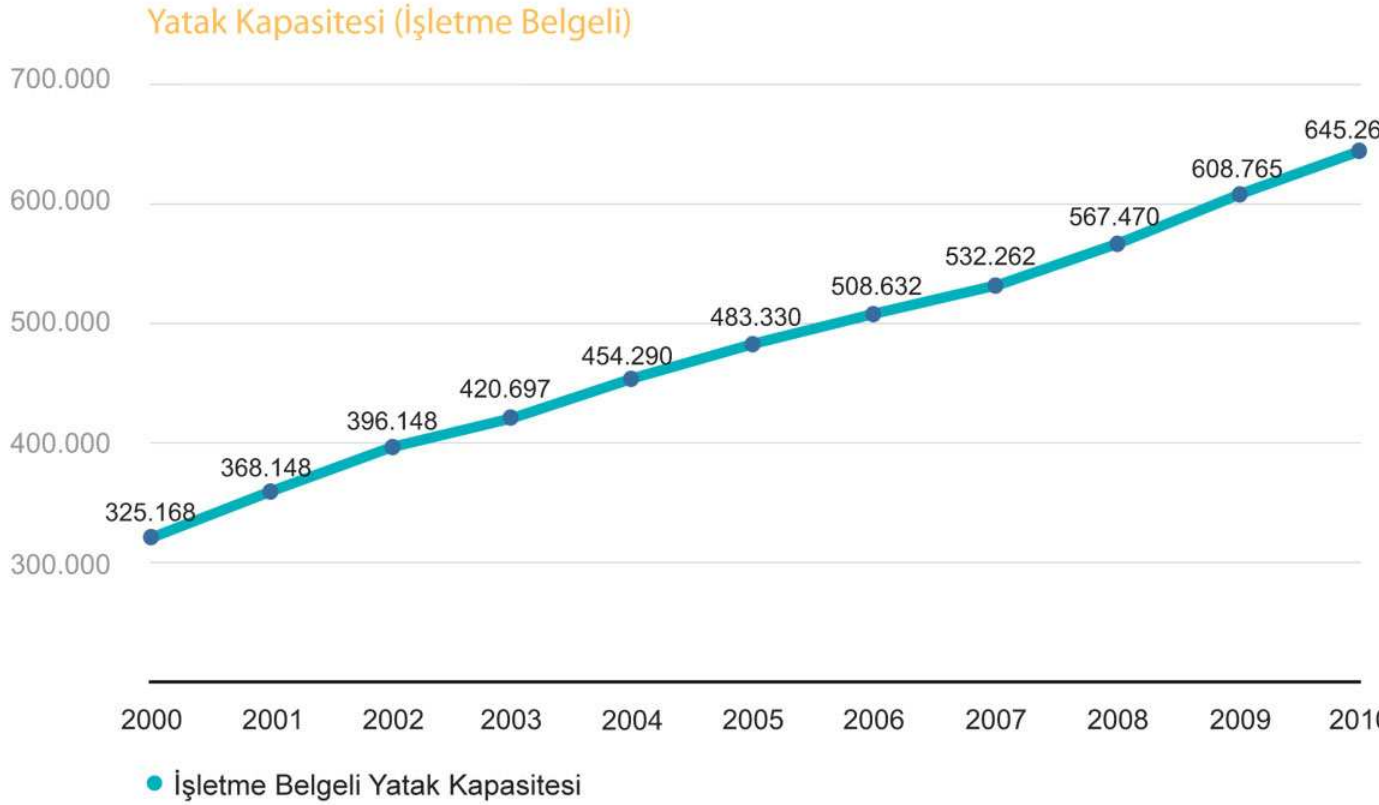
- 2002 yılında yaklaşık 44 milyon TL olan yurtdışı tanıtım bütçesi 3,5 kat artarak 2010 yılında 153 milyon TL'ye ulaştı.
- Türkiye 2002 yılında 100 uluslararası turizm fuarına katılırken 2010 yılında 150 fuara katıldı.
- 2002 yılında 127 Mavi Bayrak ödüllü plaja sahip olan Türkiye, 2010 yılında 314 Mavi Bayraklı plaj ile dünya 4.sü oldu.
- 2002 yılında 7.685 olan turist rehberi sayısı 2010 yılında 12.517'ye yükseldi.
- 2002 yılında 4.344 olan belgeli seyahat acentası sayısı 2010 yılında 6.045'e ulaştı.

OTEL SAYISI VE YATAK KAPASİTESİ

2002 yılında 396.148 işletme belgeli yatak kapasitesine sahip olan Türkiye, %62,9 oranında bir artış kaydederek, 2010 yılında 645.267 yatak kapasitesine ulaştı.

Yatırım belgeli konaklama tesisleri ile birlikte toplam yatak kapasitesi 893.326'ya yükseldi.

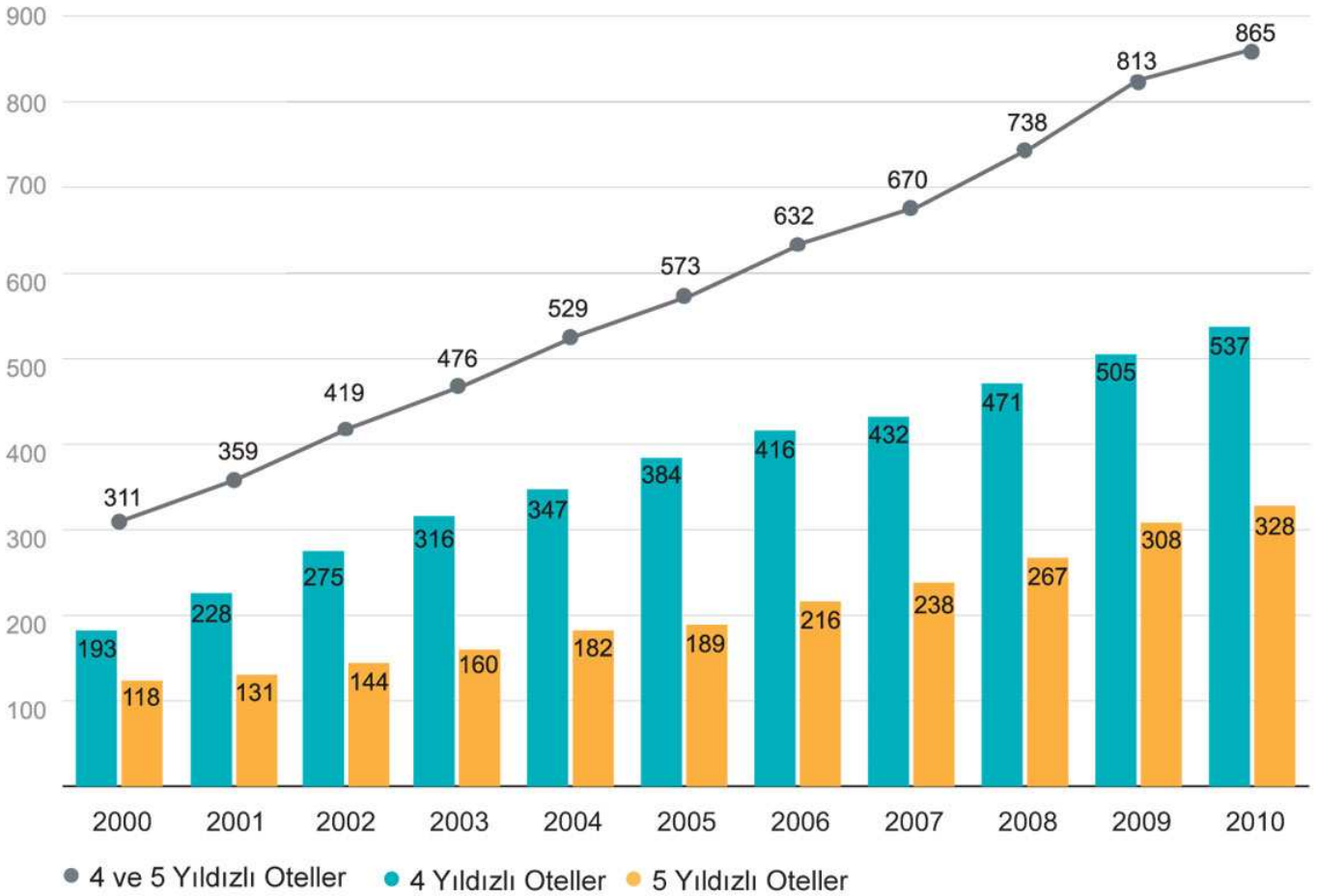
Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Toplam Yatak Kapasitesi

2002	2010	değişim
396.148	645.267	% 62,9

2002 yılında Türkiye'de işletme belgeli 419 adet 4 ve 5 yıldızlı otel bulunurken bu rakam %106,4 oranında artarak 2010 yılında 865'e ulaştı.

4 ve 5 Yıldızlı Oteller (İşletme Belgeli)

İşletme Belgeli 4 ve 5 Yıldızlı Otel Sayısı

2002
419

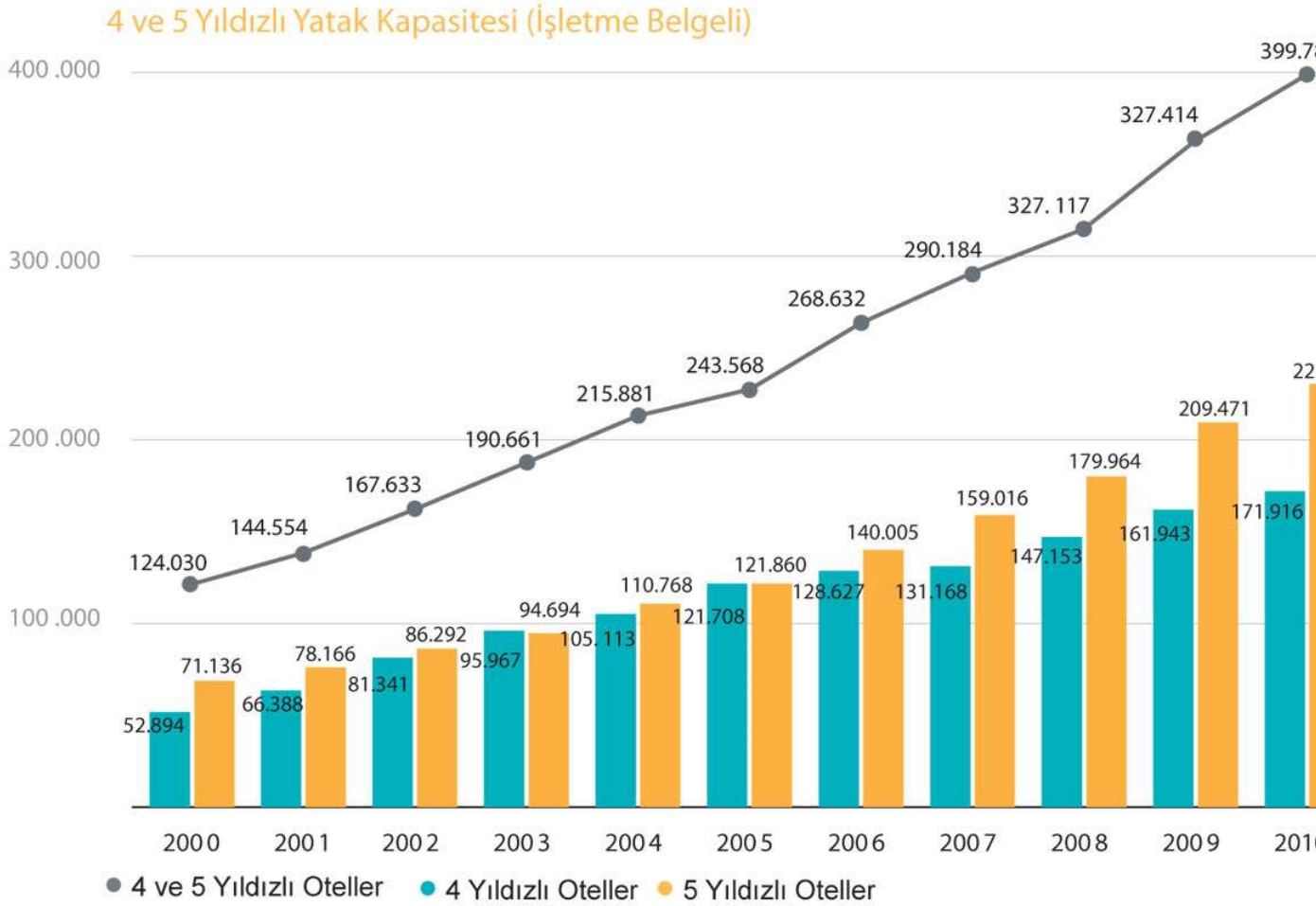
2010
865

değişim
% 106,4

2002 yılında işletme belgeli 4 ve 5 yıldızlı otellerde 167.633

yatak kapasitesine sahip olan Türkiye, %138,5 oranında bir artış kaydederek 2010 yılında 399.788 yatak kapasitesine ulaştı.

İşletme Belgeli 4 ve 5 Yıldızlı Yatak Kapasitesi

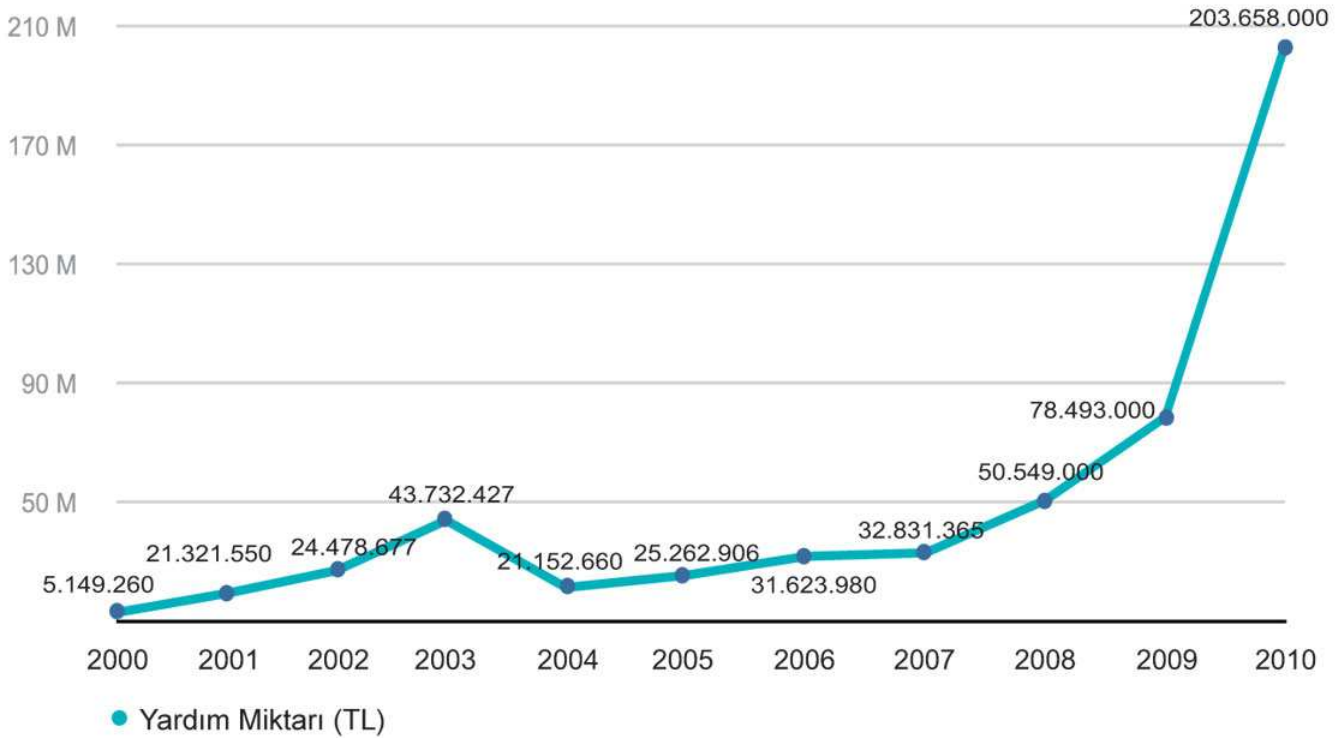
2002	2010	değişim
167.633	399.788	% 138,5

TURİZM ALTYAPI DESTEKLERİ

Turizm altyapısını desteklemek amacıyla yerel yönetimlere aktarılan ödenek, 2002 yılında 24,5 milyon TL iken bu rakam 8 kattan fazla artarak 2010 yılında 203,7 milyon TL'ye ulaştı.

Turizmi Destek Amacıyla Yerel Yönetimlere Aktarılan Ödenek

Turizmi Destek Amacıyla Yerel Yönetimlere Aktarılan Ödenek

2002	2010	değişim
24.478.677 TL	203.658.000 TL	% 732,0

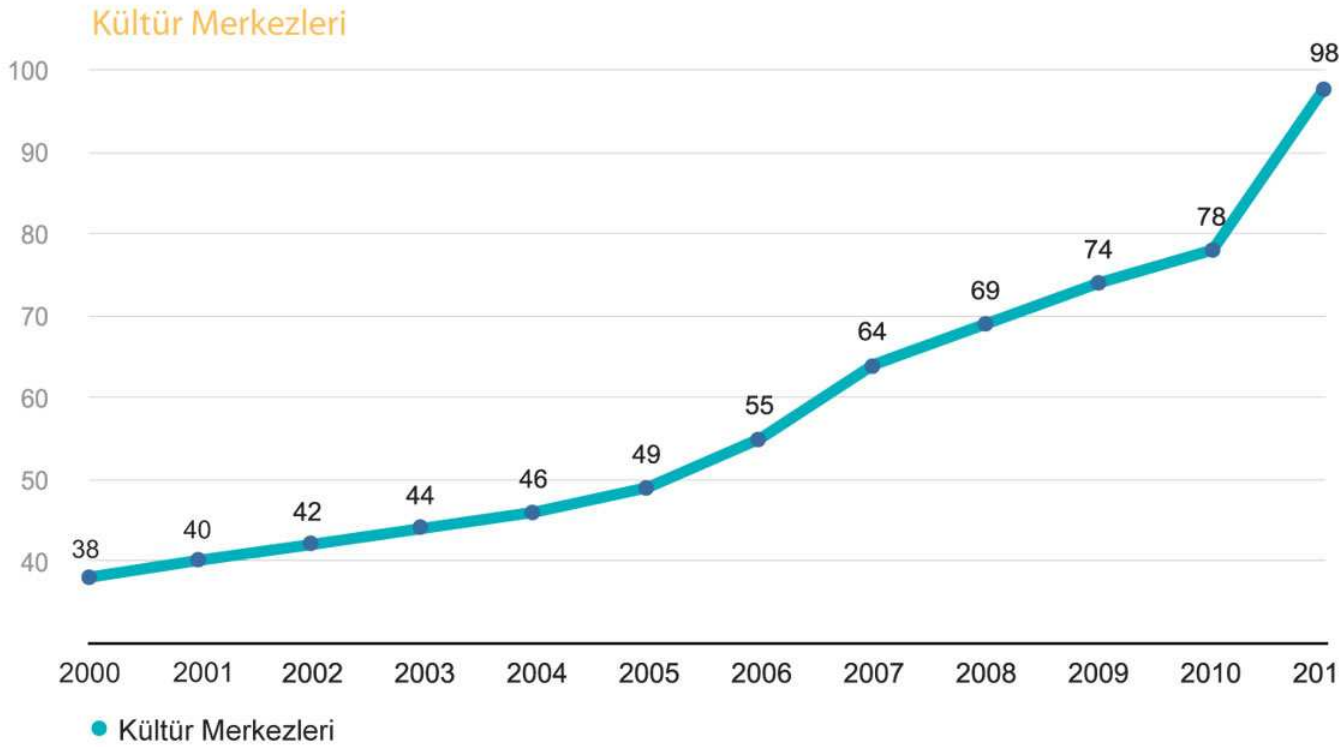
KÜLTÜR
ALANLARINDA
GELİŐMELER

KÜLTÜR MERKEZLERİ

2002 yılında Türkiye'de Bakanlık eliyle yapılmış 42 Kültür Merkezi varken 2003'ten bu yana hizmete açılan 36 yeni Kültür Merkezi ile bu sayı 2010 yılında 78'e ulaştı.

2011 sonuna kadar 20 yeni Kültür Merkezi daha açılarak kültür merkezlerinin sayısı toplamda 98'e ulaştırılacak.

Kültür Merkezleri

2002

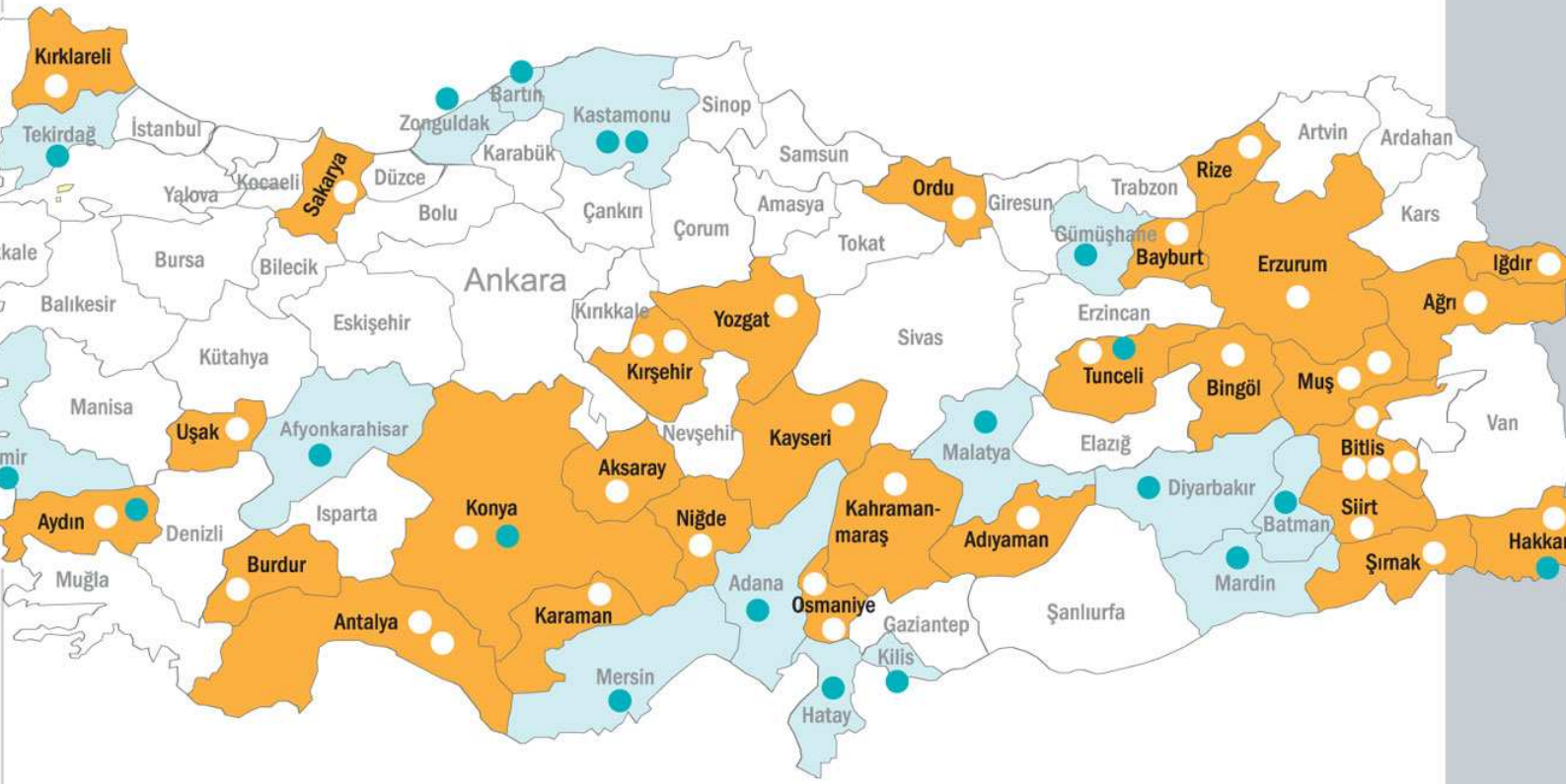
42

2010

78

değişim

% 88,8

🟡 36 Yeni Kültür Merkezi (2003-2010)

🟠 Açılacak 20 Yeni Kültür Merkezi (2011)

☆ İstanbul, Atatürk Kültür Merkezi: Avrupa Kültür Başkenti Ajansı tarafından, Koruma Kurulunca kabul edilen projeler uyarınca yenilenmesi için 28.06.2009 tarihinde 90 Milyon TL yaklaşık maliyetle ihale edilmiş; ihaleyi 64.883.338 TL bedelle kazanan firmaya yer teslimi sırasında Kültür-Sanat-Sen adlı sendikanın başvurusu üzerine İstanbul 9. İdare Mahkemesince önce yürütmeyi durdurma ve sonra iptal kararı verilmiştir.

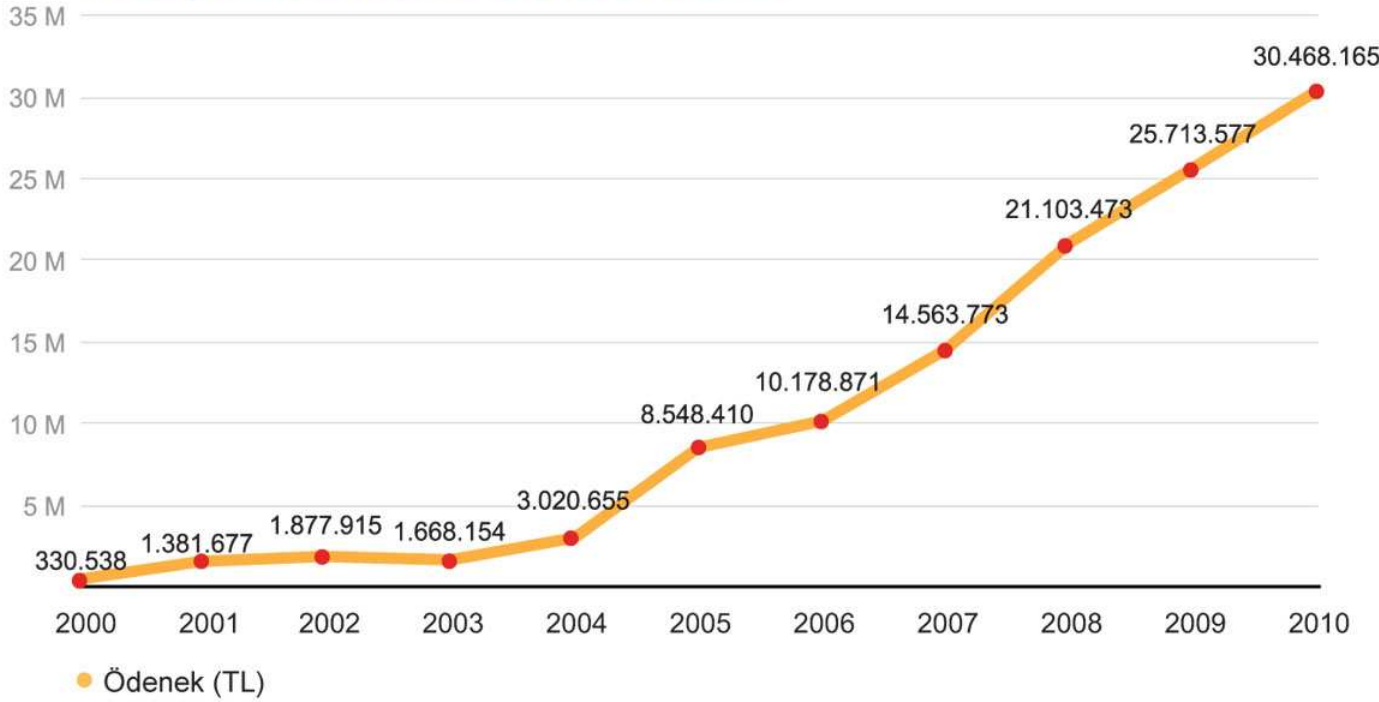
AKM'nin, ülkemizin önde gelen mimarlık bürolarınca hazırlanan ve Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulunca onaylanan yenileme projesi böylelikle yarım ve AKM kapalı kalmıştır.

ARKEOLOJİ

2002 yılında arkeolojik kazı ve araştırmalara yaklaşık 1,9 milyon TL ödenek aktarılmışken, 2010 yılında bu rakam 16 kattan fazla artırılarak yaklaşık 30,5 milyon TL'ye ulaştı.

Arkeolojik Kazı ve Araştırmalara Verilen Ödenek

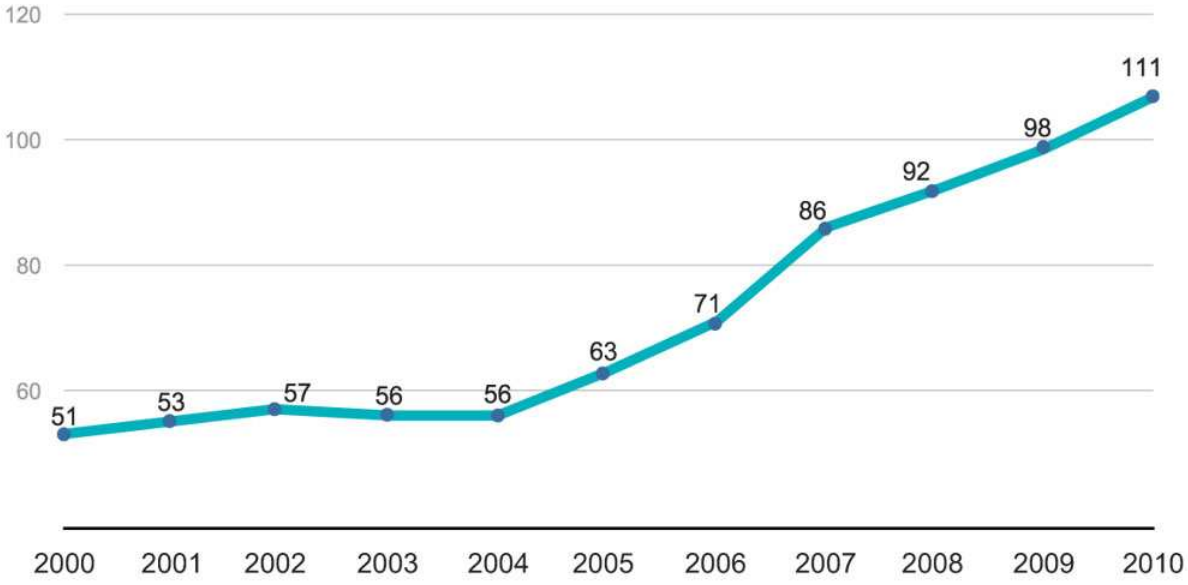

Arkeolojik Kazı ve Araştırmalara Verilen Ödenek

2002	2010	değişim
1.877.915 TL	30.468.165 TL	% 1522,5

2002 yılında 57 yerli arkeolojik kazı yapılmaktayken, 2010 yılında bu sayı ikiye katlanarak 111'e ulaştı.

Devam Eden Yerli Arkeolojik Kazı Sayısı

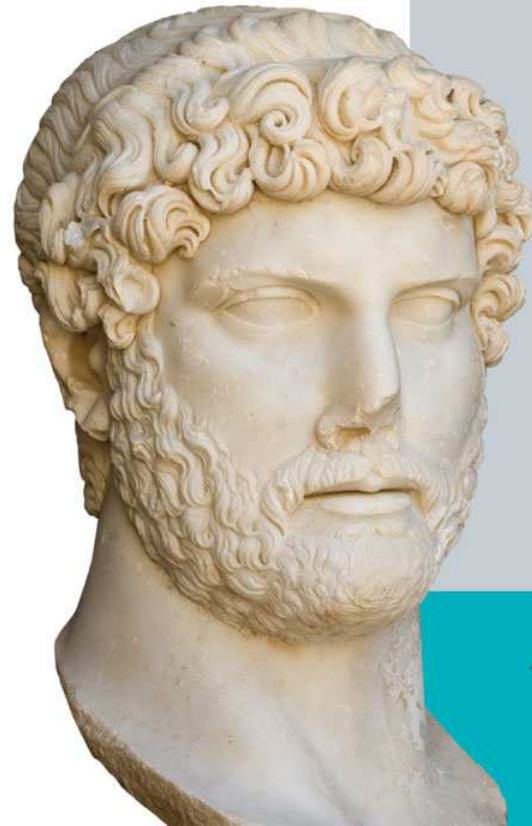

● Kazı Sayısı

☆ Ayrıca ülkemizde yabancı arkeoloji enstitüleri tarafından da 40 kazı yapılmaktadır.

Devam Eden Yerli Arkeolojik Kazı Sayısı

2002	2010	değişim
57	111	% 94,7

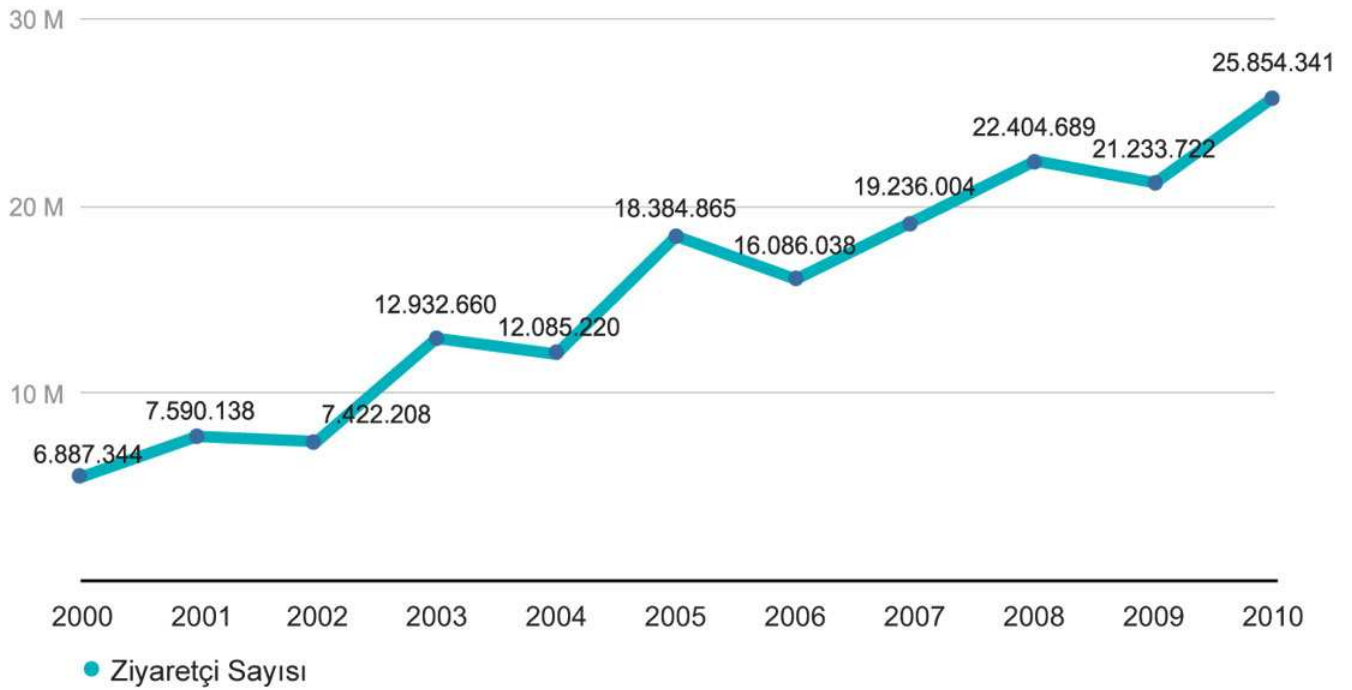

MÜZE VE ÖREN YERLERİ

2002 yılında müze ve ören yerlerini ziyaret edenlerin sayısı 7.422.208 iken 2010 yılında 3,5 kat artarak 25.854.341'e ulaştı.

Müze ve Ören Yerleri Ziyaretçi Sayısı

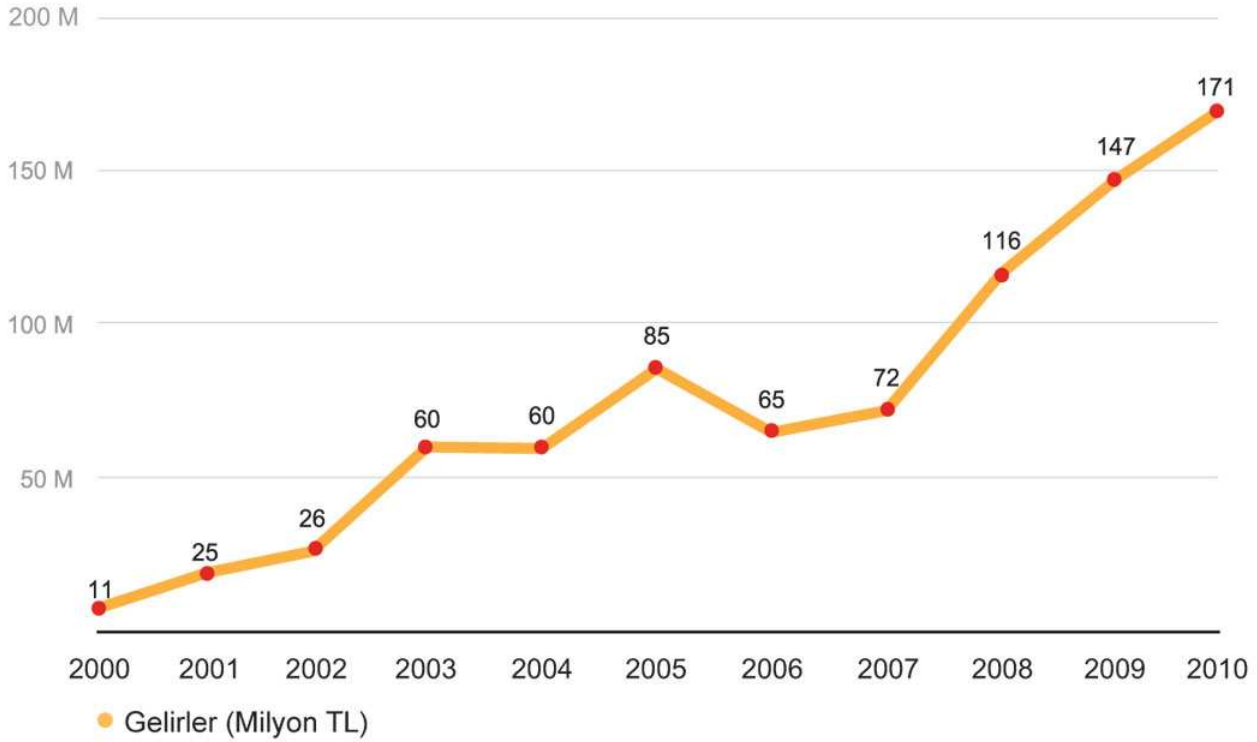
Müze ve Ören Yerleri Ziyaretçi Sayısı

2002	2010	değişim
7.422.208 kişi	25.854.341 kişi	% 248,3

2002 yılında müze ve ören yerlerinden elde edilen gelir 26 milyon TL'den 2010 yılında 6,5 kat artarak 171 milyon TL'ye yükseldi.

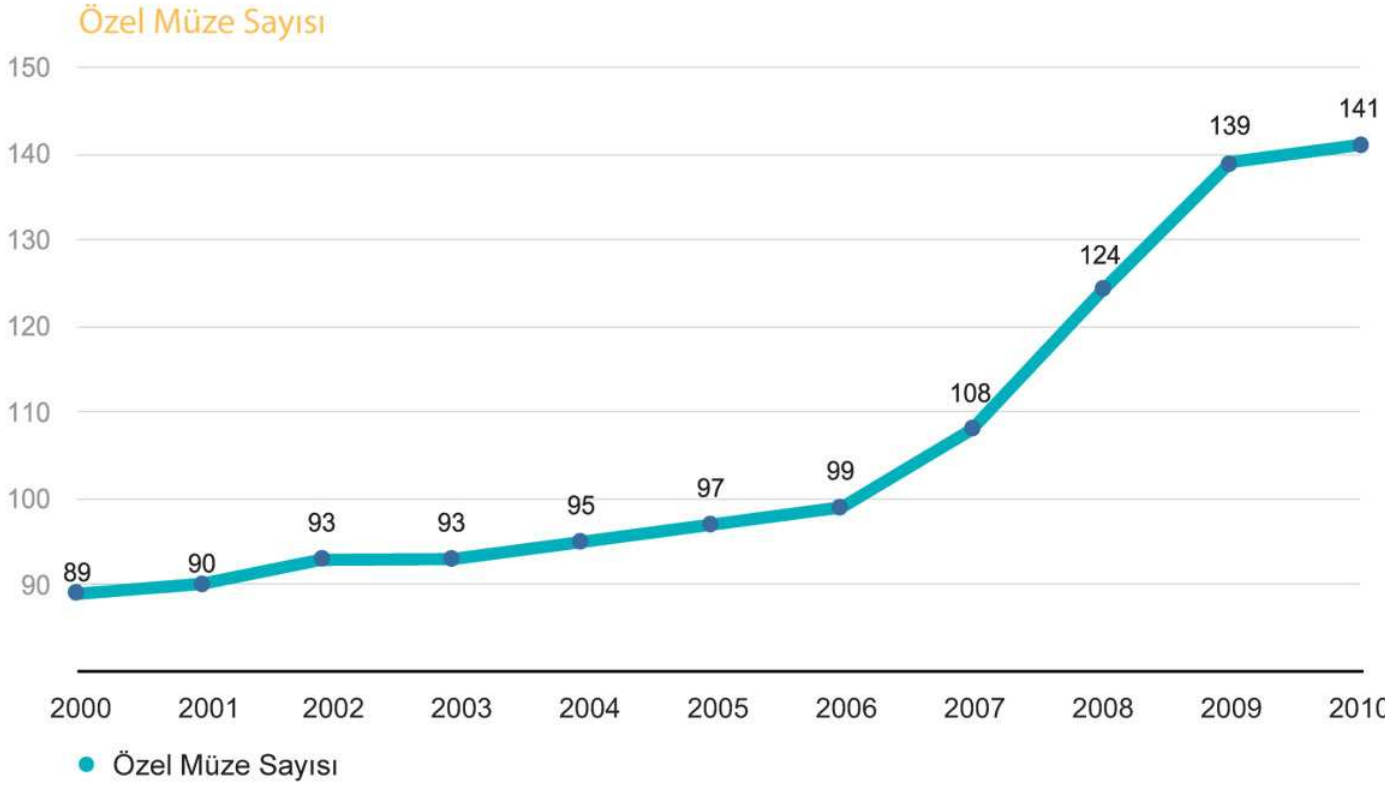
Müze ve Ören Yerlerinden Elde Edilen Gelir

Müze ve Ören Yerlerinden Elde Edilen Gelir

2002	2010	değişim
26 milyon TL	171 milyon TL	% 557,7

2002 yılında 93 olan özel müze sayısı
2010 yılında 141'e yükseldi.

Özel Müze Sayısı

2002

93

2010

141

değişim

% 51,6

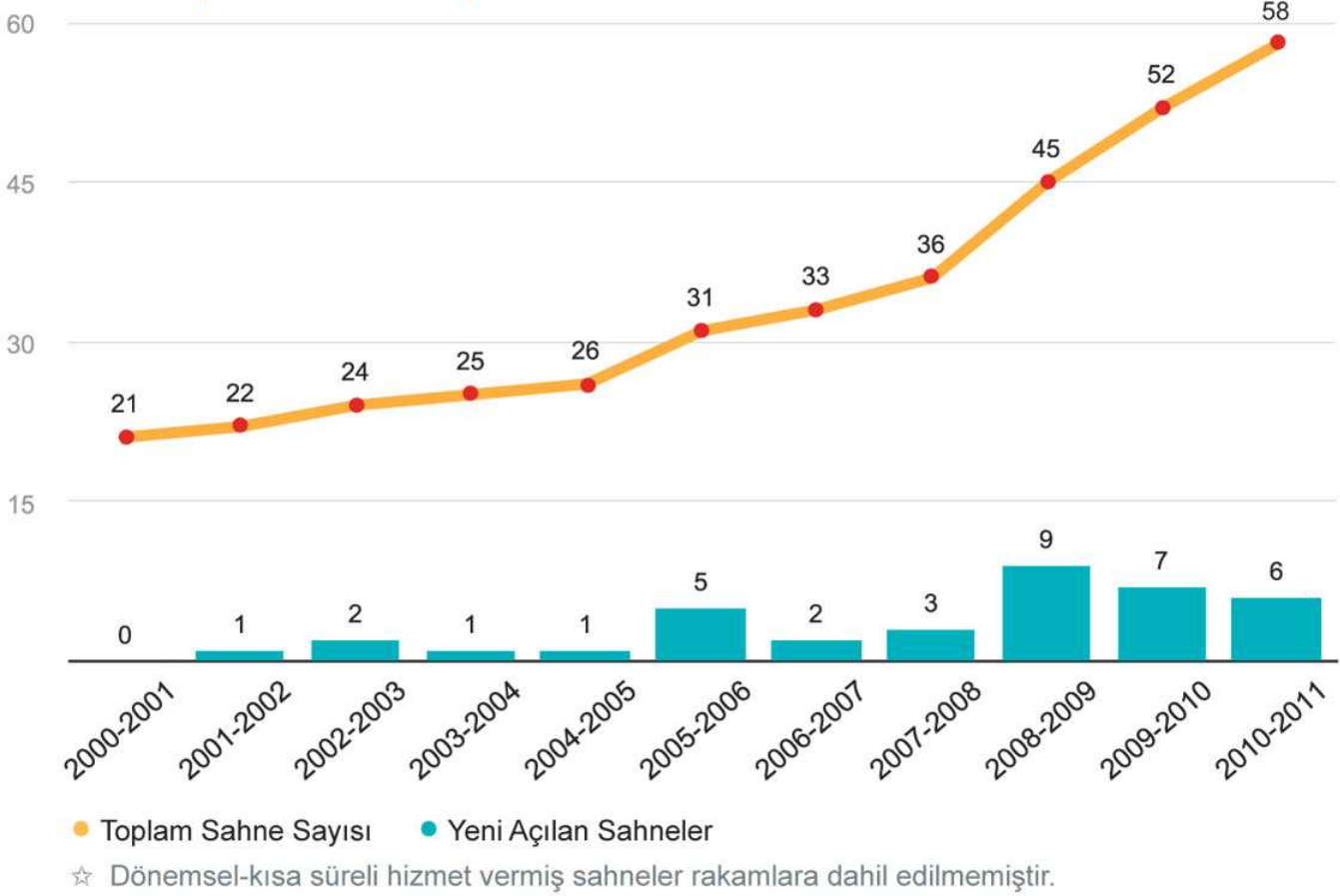
TİYATRO

2003 yılından bugüne ülkemize kazandırdığımız **35 yeni tiyatro sahnesi** ile 2010 yılında Devlet Tiyatrosu sahne sayısı **58'e** ulaştı.

Devlet Tiyatrolarının toplam koltuk sayısı **2002** yılında **8.294** iken **2010–2011** sezonu itibariyle **20.808'e** ulaştı.

Devlet Tiyatroları Sahne Sayısı

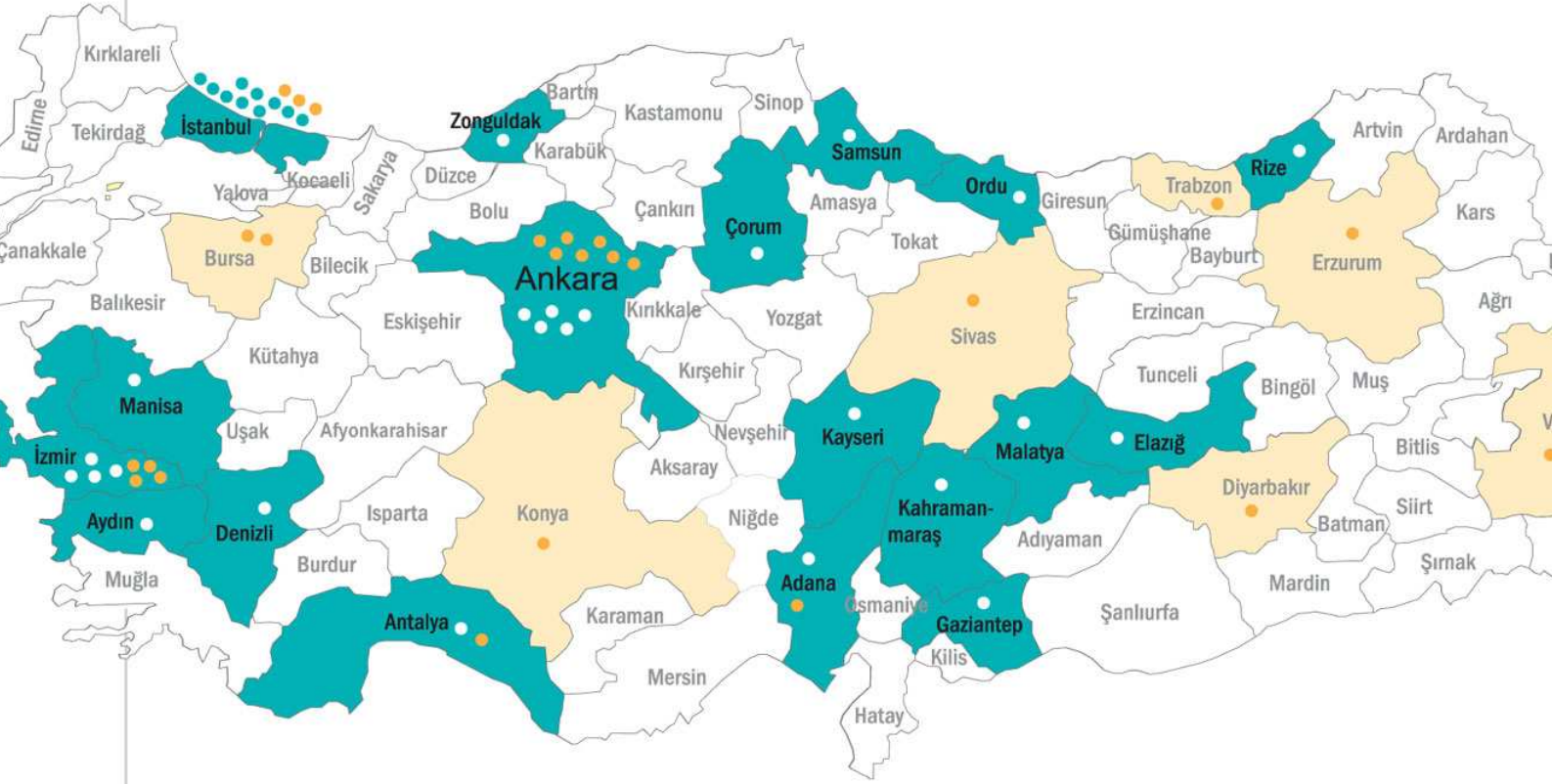

Devlet Tiyatroları Sahne Sayısı

2002	2010-2011	değişim
23	58	% 152,2

Devlet Tiyatroları Toplam Koltuk Sayısı

2002	2010-2011	değişim
8.294	20.808	% 145,9

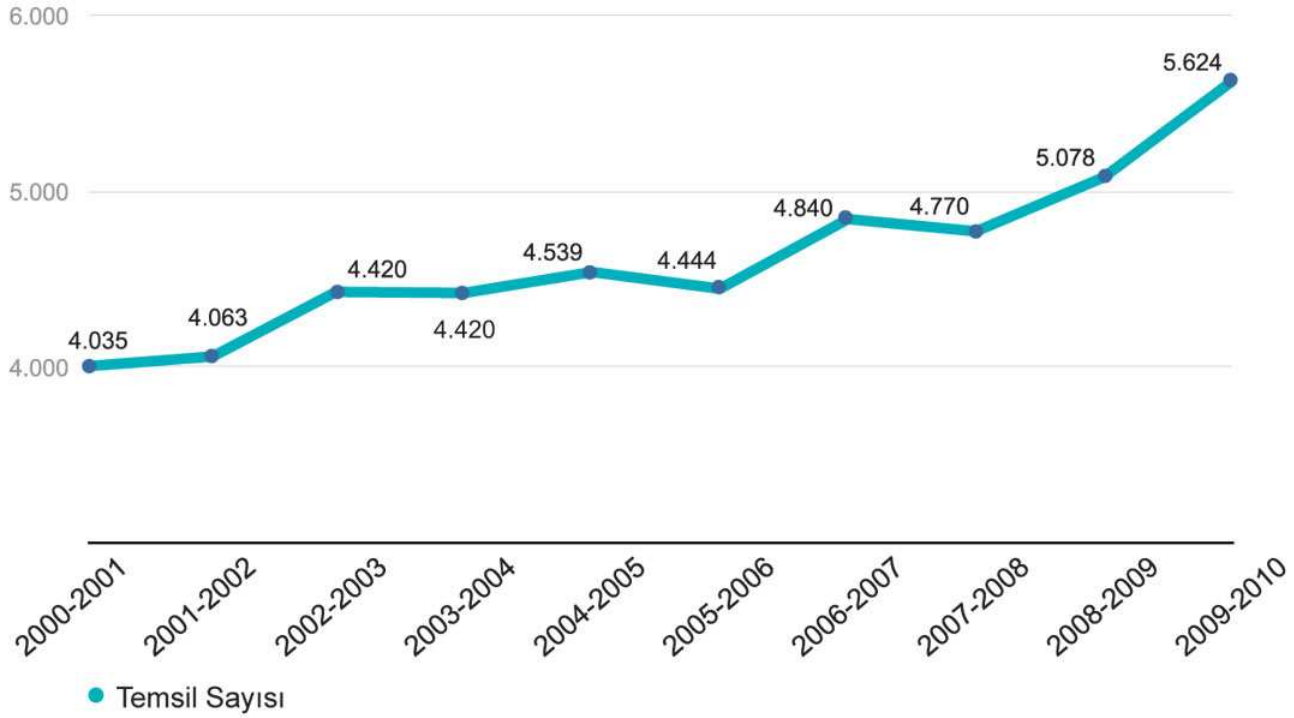
- 2003'ten bugüne kadar açılan sahneler
- 2002'ye kadar açılan sahneler

☆ 2010-2011 tiyatro sezonunda mevcut olan sahneler esas alınmıştır; Ordu, Kayseri, Manisa ve Denizli sahneleri sezon sonuna kadar (Haziran-2011) açılacaktır.

2001–2002 sezonunda 4.063 olan Devlet Tiyatroları temsil sayısı, yeni oyunlarla 2009–2010 sezonunda 5.624'e ulaştı.

Devlet Tiyatroları Temsil Sayısı

Devlet Tiyatroları Temsil Sayısı

2001-2002

4.063

2009-2010

5.624

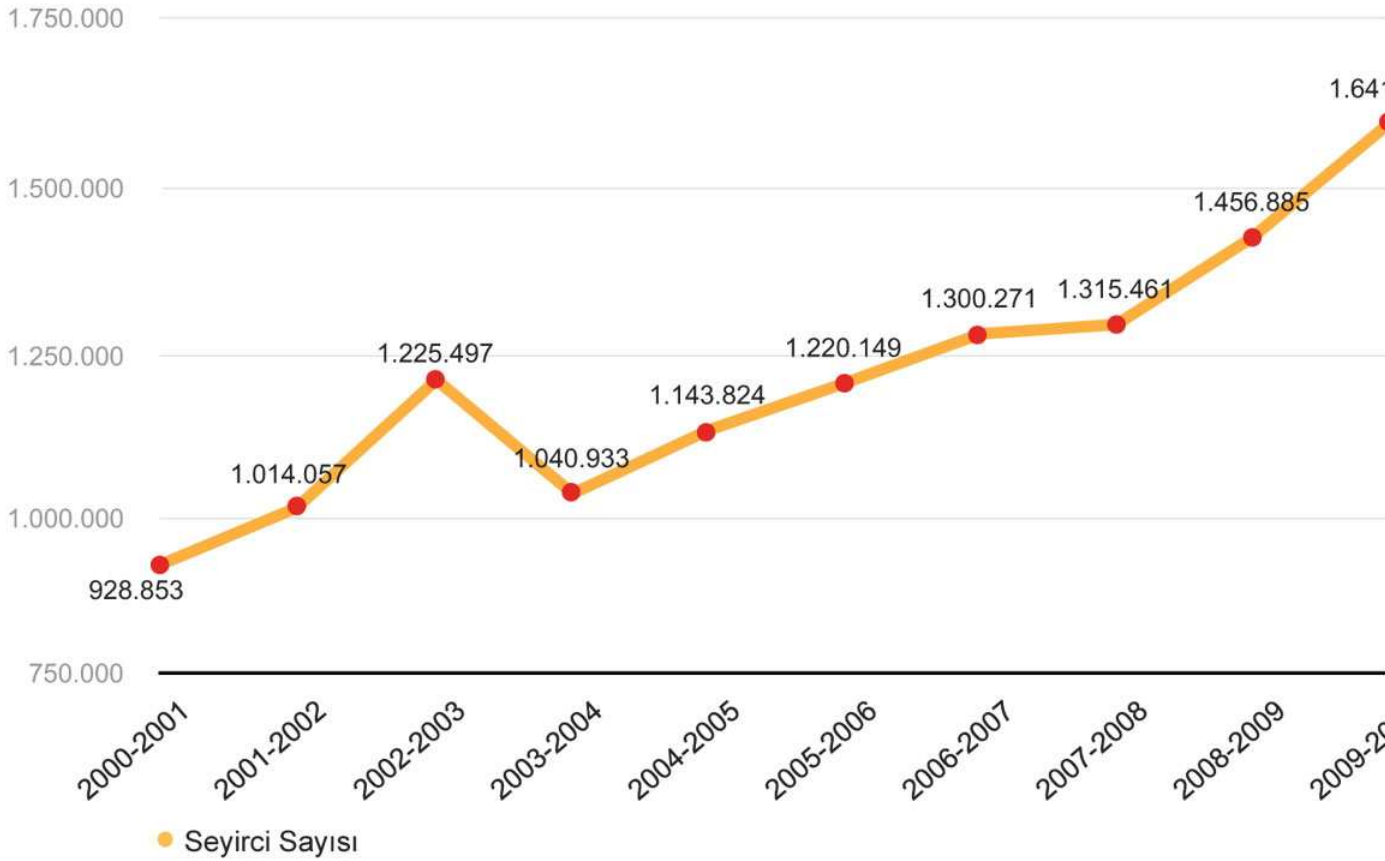
değişim

% 38,4

2001-2002 sezonunda 1.014.057 olan Devlet Tiyatroları seyirci sayısı %61,8 oranında artış kaydederek 2009-2010 sezonunda 1.641.139 kişiye ulaştı.

Devlet Tiyatroları Seyirci Sayısı

Devlet Tiyatroları Seyirci Sayısı

2001-2002

2009-2010

değişim

1.014.057

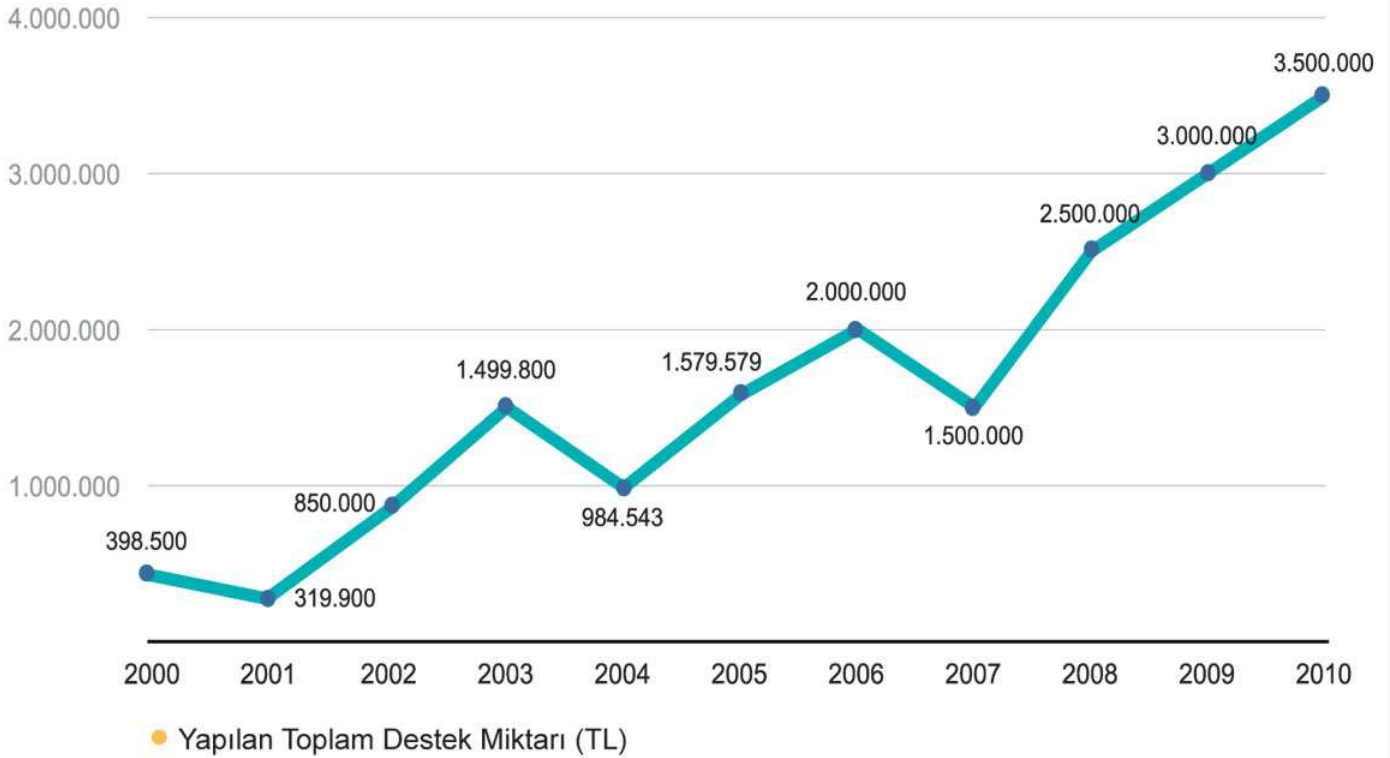
1.641.139

% 61,8

Özel tiyatrolara verilen destek 2002 yılında 850 bin TL iken 2010 yılında 4 katına çıkarak 3,5 milyon TL'ye yükseldi.

Özel Tiyatrolara Verilen Destek

Özel Tiyatrolara Verilen Destek

2002	2010	değişim
850.000 TL	3.500.000 TL	% 311,8

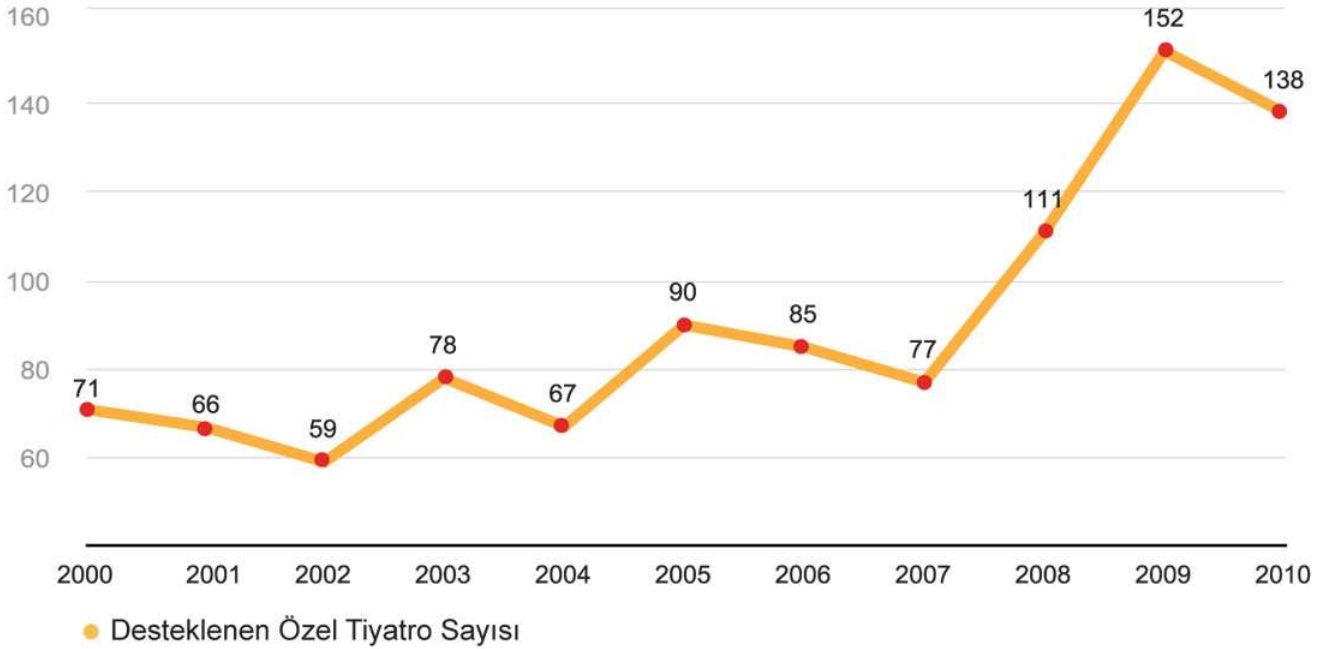

Desteklenen özel tiyatro sayısı 2002 yılında 59 iken bu sayı 2010 yılında 138'e çıkmıştır.

2002'de Ankara ve İstanbul dışında 13 özel tiyatro topluluğu desteklenirken, bu rakam 2010'da 52'ye ulaştı.

Böylece sanatı Anadolu'ya yaymak için somut adımlar atıldı.

Desteklenen Özel Tiyatro Sayısı

Desteklenen Özel Tiyatro Sayısı

2002

59

2010

138

değişim

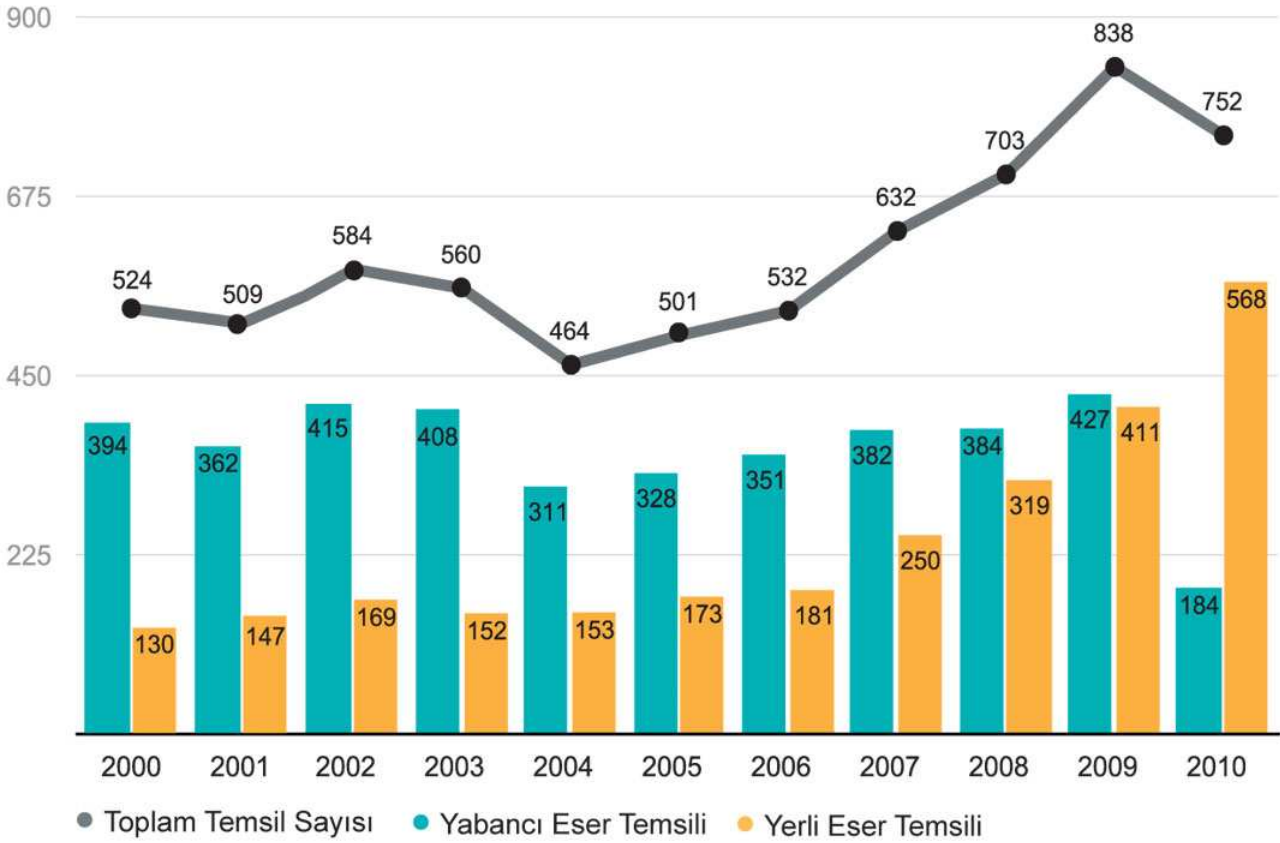
% 133,9

OPERA VE BALE

2002 yılında 584 olan Opera ve Bale temsil sayısı 2010 yılında 752'ye ulaştı. 2002 yılında 169 olan yerli eser temsil sayısı 2010 yılında 568'e yükseldi.

Verilen Temsil Sayısı

Temsil Sayısı

2002	2010	değişim
584	752	% 28,8

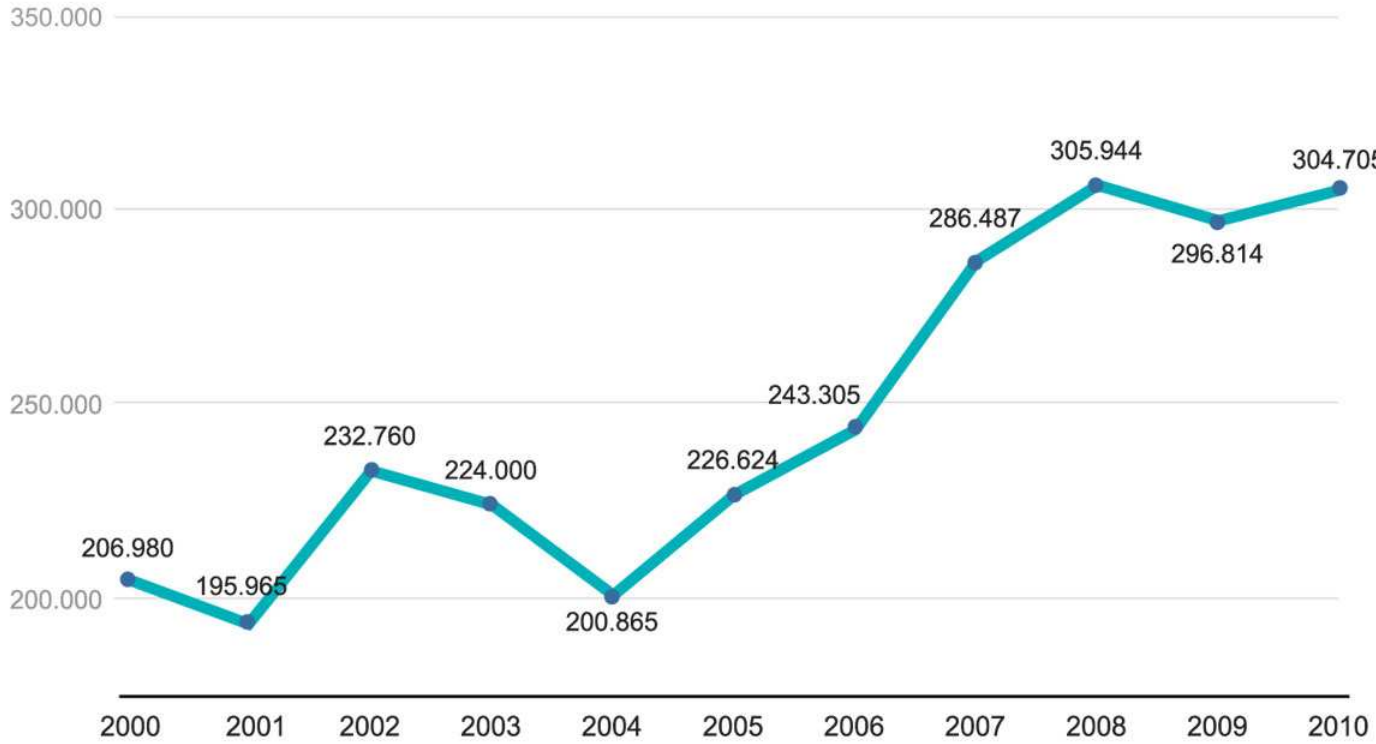
Yerli Eser Temsil Sayısı

2002	2010	değişim
169	568	% 236,1

2002 yılında 232.760 olan opera bale seyirci sayısı, 2010 yılında 304.705'e yükseldi.

Opera ve Bale Seyirci Sayısı

● Seyirci Sayısı

☆ Ücretsiz / biletsiz gösterimler seyirci sayısına dahil edilmemiştir.

Opera ve Bale Seyircisi

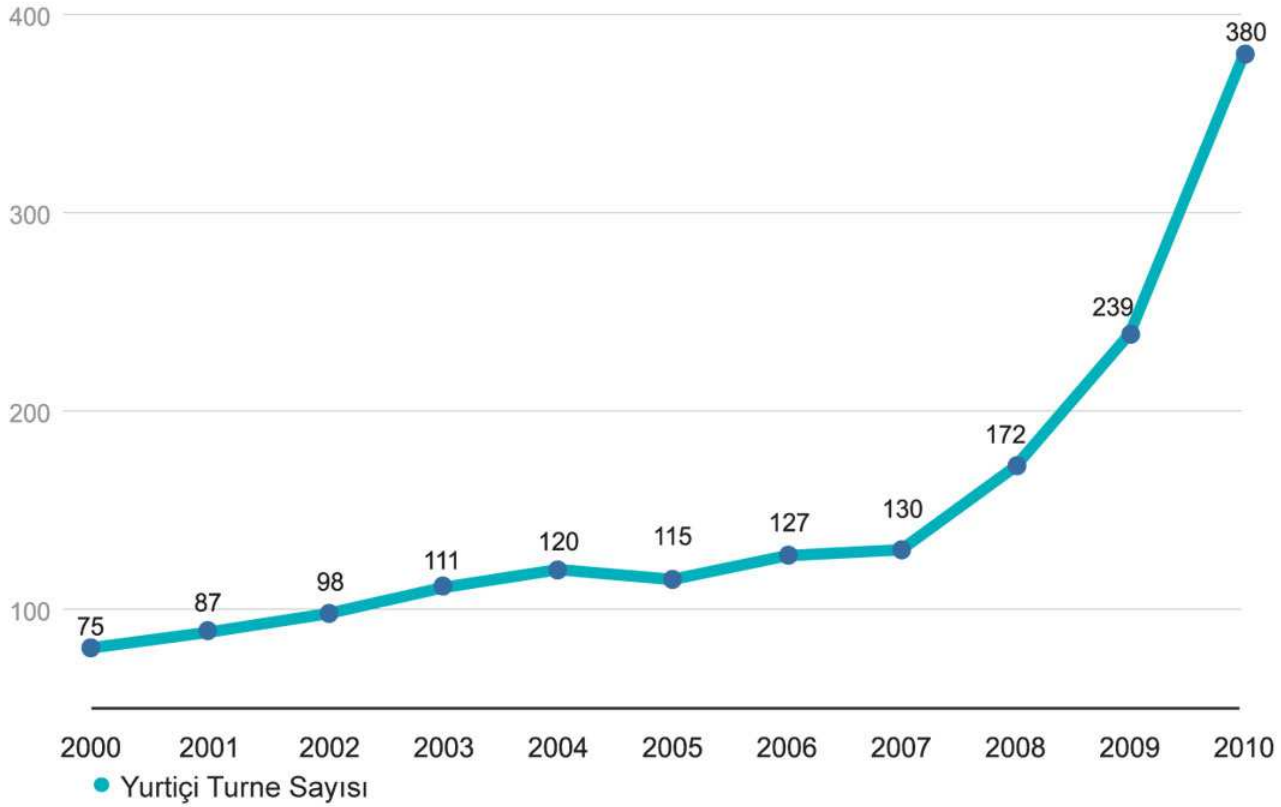
2002	2010	değişim
232.760	304.705	% 30,9

2002 yılında yurtiçi Opera ve Bale turne sayısı 98 iken 2010 yılında yaklaşık 4 kat artışla 380'e yükseldi.

Yurtdışı turne sayısı ise 11'den 31'e çıktı.

Yapılan Turne Sayısı

Yurtiçi Turne Sayısı

2002	2010	değişim
98	380	% 287,8

Yurtdışı Turne Sayısı

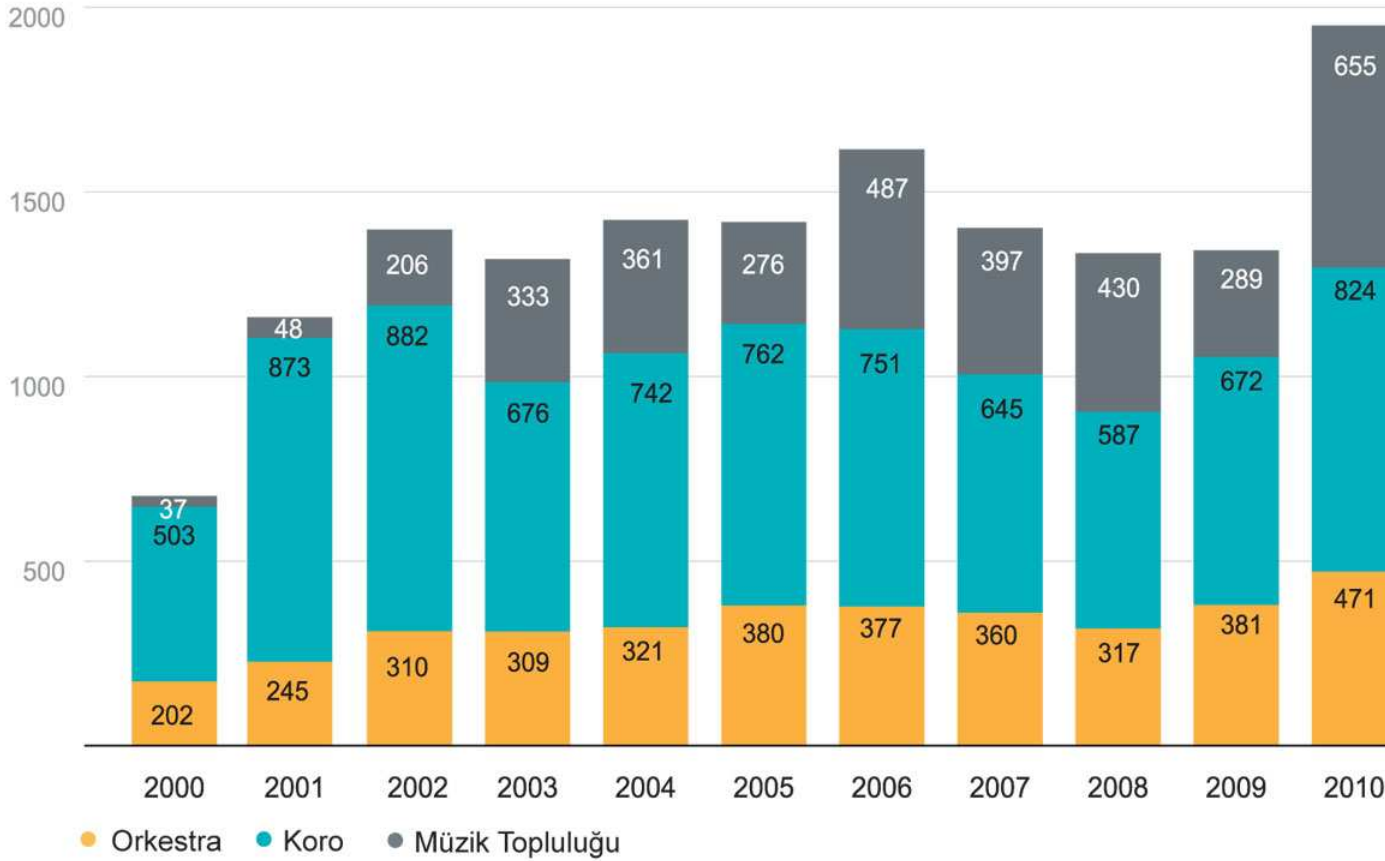
2002	2010	değişim
11	31	% 181,8

KONSER, RESİTAL VE DİĞER MÜZİK ETKİNLİKLERİ

Bakanlığımızca düzenlenen konser, resital ve diğer müzik etkinlik sayısı 2002 yılında 1.398 iken 2010 yılında 1.950'ye yükseldi.

Konser, Resital ve Diğer Müzik Etkinlikleri

Konser, Resital ve Diğer Etkinlik Sayısı

2002

1.398

2010

1.950

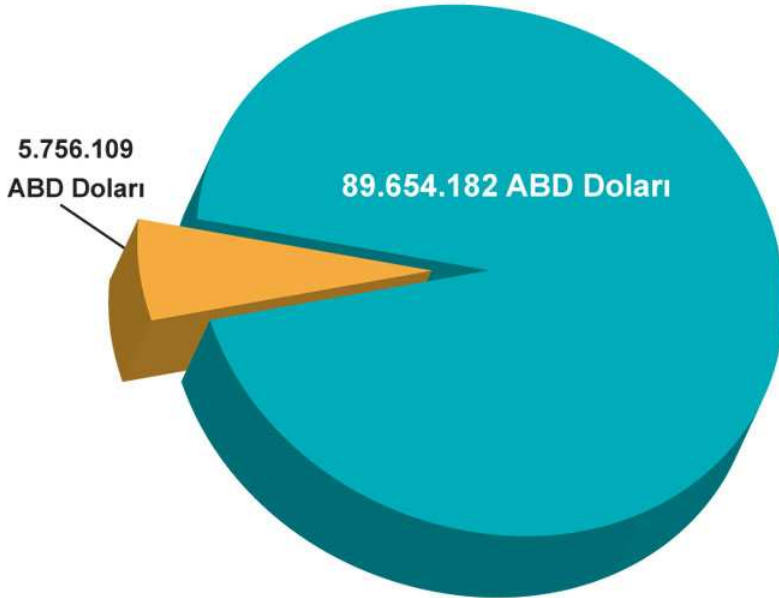
değişim

% 39,5

SİNEMA

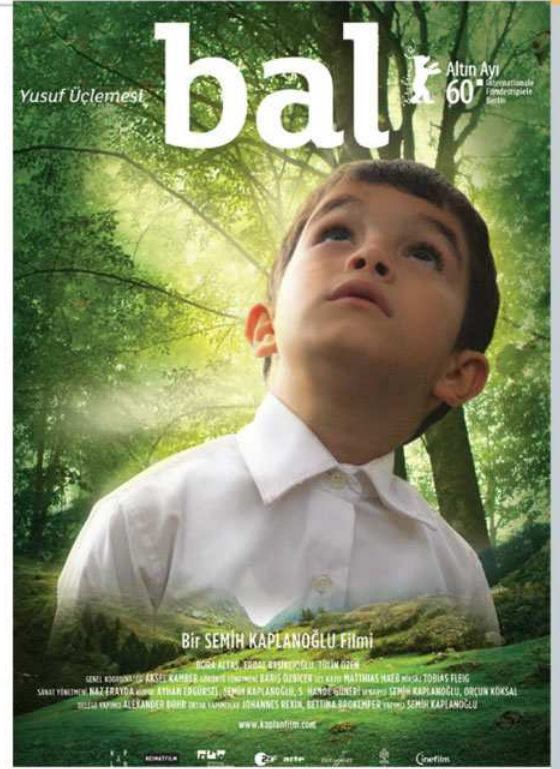
Sinema sektörüne verilen destek 1990-2004 arasında toplam 5.756.109 Dolar iken 2005-2010 arasındaki 6 yıllık dönemde toplam 89.654.182 Dolar olarak gerçekleşti.

Sinema Sektörüne Verilen Destek

- 1990-2004 Yılları Arası Verilen Destek (ABD Doları)
- 2005-2010 Yılları Arası Verilen Destek (ABD Doları)

☆ 2004 yılında çıkarılan 5224 sayılı Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanunla sinema sektörüne önemli devlet desteği sağlanmıştır.

Sektöre Verilen Destek

1990-2004

2005-2010

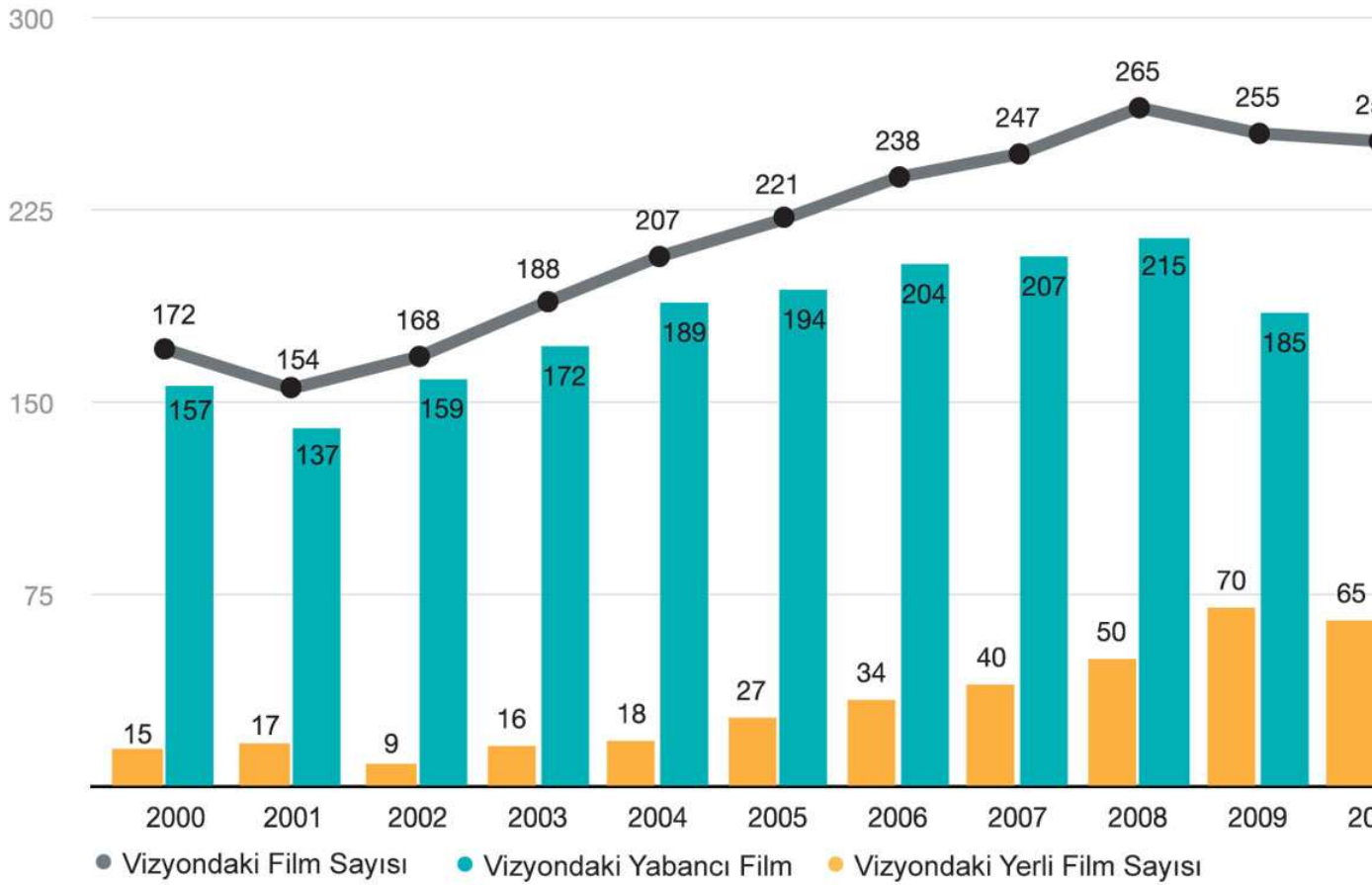
5.756.109 ABD Doları

89.654.182 ABD Doları

2002 yılında Türkiye'de yalnızca 9 yerli film vizyona girdi, 2010 yılında ise 7 katın üzerinde bir artışla bu sayı 65'e ulaştı.

Vizyona Giren Film Sayısı

Vizyona Giren Yerli Film Sayısı

2002

9

2010

65

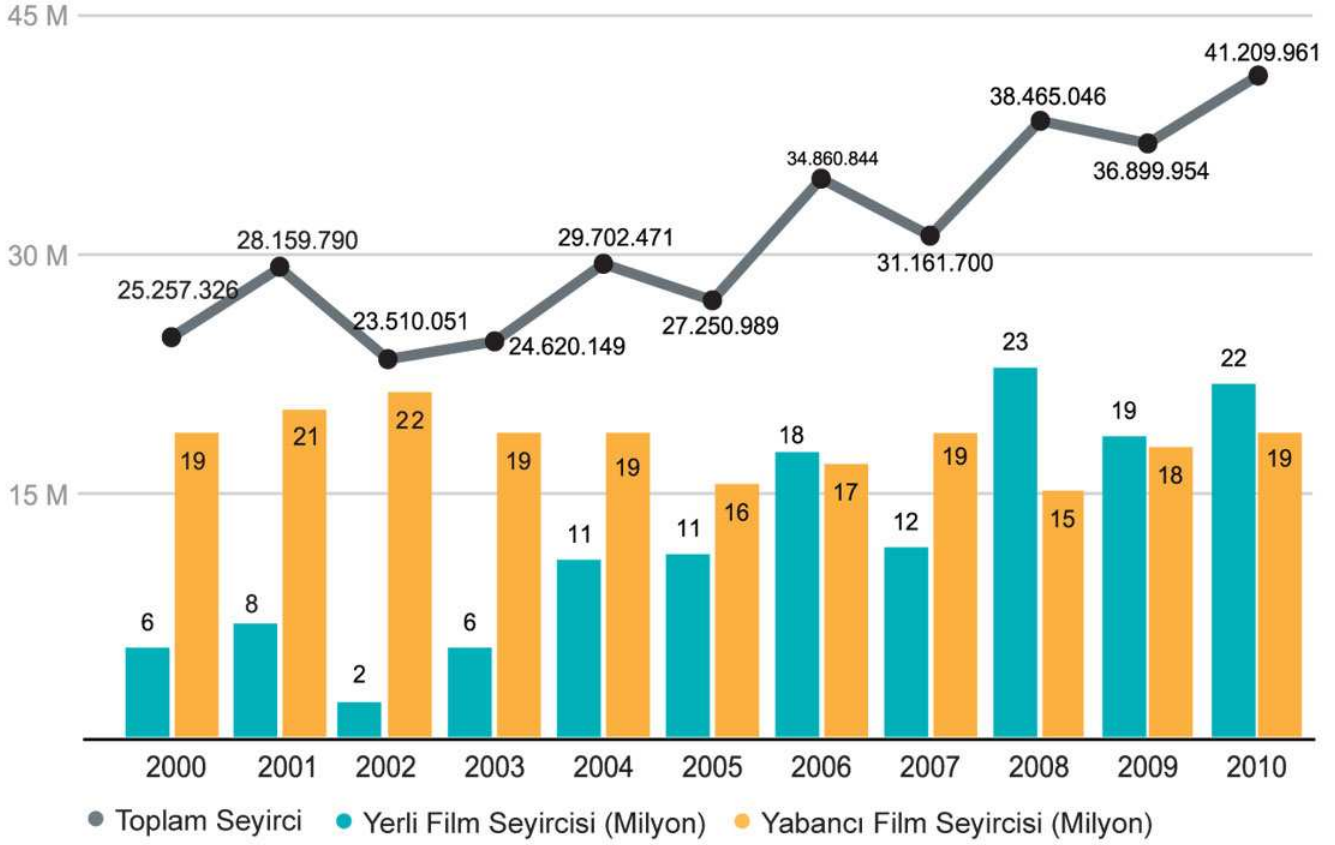
değişim

% 622,2

Sinema seyirci sayısı 2002 yılında 23,5 milyondan 2010 yılında %75,3 artışla 41,2 milyona yükseldi.

2002'de 2 milyon olan yerli film izleyici sayısı 2010 yılında 11 kat artışla 22 milyona ulaştı.

Sinema Seyirci Sayısı

Toplam Seyirci Sayısı

Yıl	Sayı	Değişim
2002	23.510.051	
2010	41.209.961	% 75,3

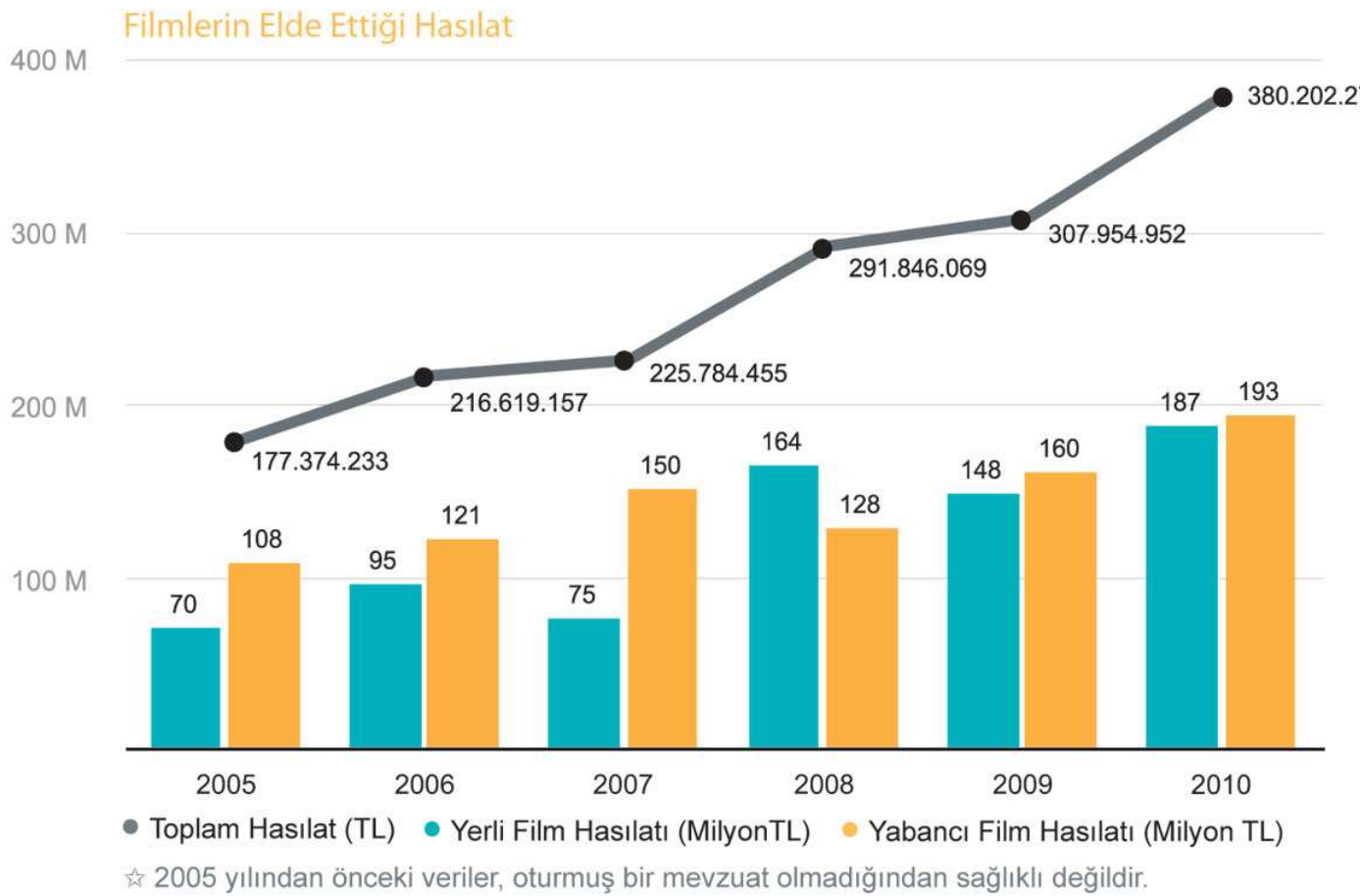
Seyirci Sayısı (Yerli Film)

Yıl	Sayı	Değişim
2002	2 milyon	
2010	22 milyon	% 1000,0

2005 yılında yerli filmlerin elde ettiği hasılat yaklaşık 70 milyon TL iken 2010 yılında %167,9 artışla yaklaşık 187 milyon TL'ye yükseldi.

Sinema filmlerinin toplam hasılatı 2005 yılında yaklaşık 178 milyon TL iken 2010 yılında %114 artışla 380 milyon TL'ye yükseldi.

Yerli Filmlerin Elde Ettiği Hasılat

2005	2010	değişim
69.811.400 TL	186.997.654 TL	% 167,9

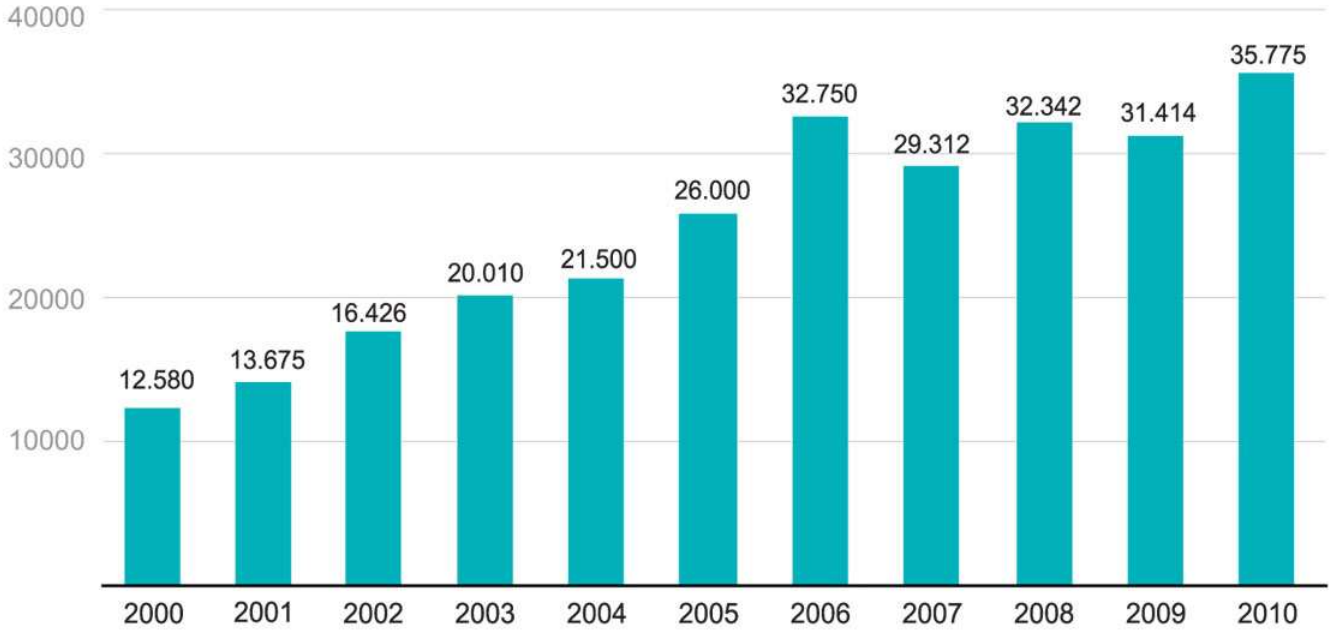

KİTAP VE DERGİ

ISBN verilen yeni kitap sayısı 2002 yılında 16.426 iken 2010 yılında %117,8 artışla 35.775'e yükseldi.

ISBN Verilen Kitap vb. Yayın Sayısı

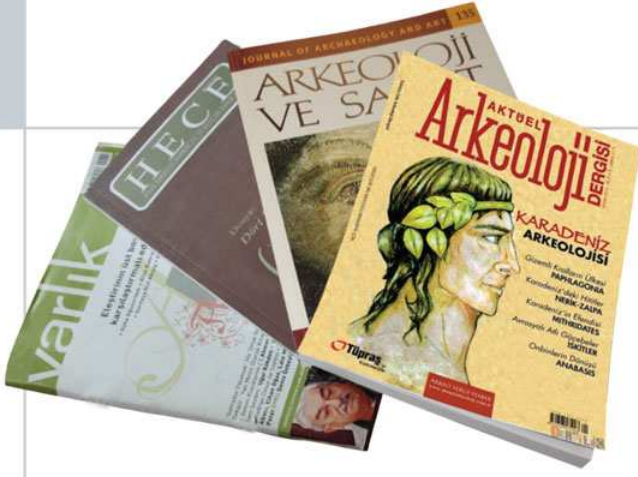

● ISBN* Verilen Kitap Sayısı

* ISBN (Uluslararası Standart Kitap Numarası): Kitap, katalog, yıllık, elektronik kitap, eğitim amaçlı video filmler, kasetler, bilgisayar yazılımları, Braille alfabesiyle yazılmış eserleri kapsar.

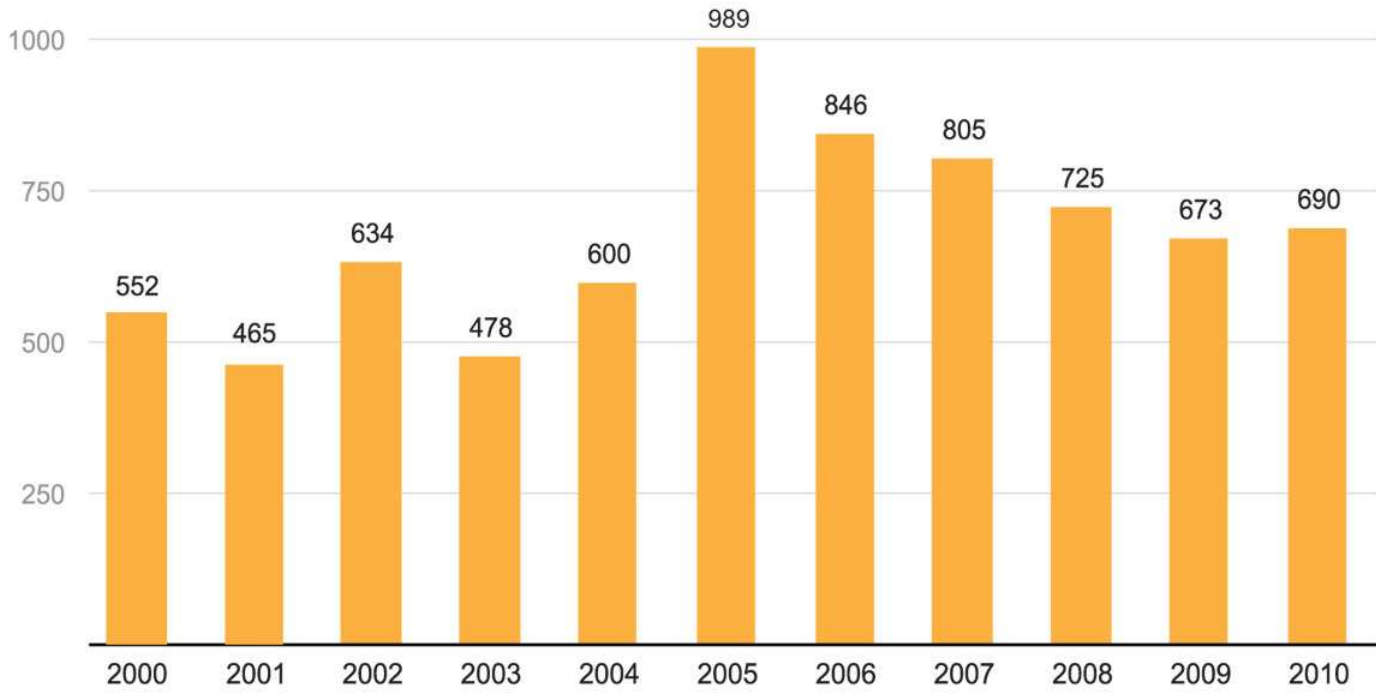
ISBN Verilen Kitap Sayısı

2002	2010	değişim
16.426	35.775	% 117,8

ISSN verilen yeni süreli yayın sayısı 2002 yılında 634 iken 2010 yılında 690'a yükseldi.

ISSN Verilen Süreli Yayın Sayısı

● ISSN* Verilen Süreli Yayın Sayısı

* ISSN (Uluslararası Standart Süreli Yayın Numarası): Dergi, bülten, gazete ve monografik serileri kapsar.

ISSN Verilen Süreli Yayın Sayısı

2002

634

2010

690

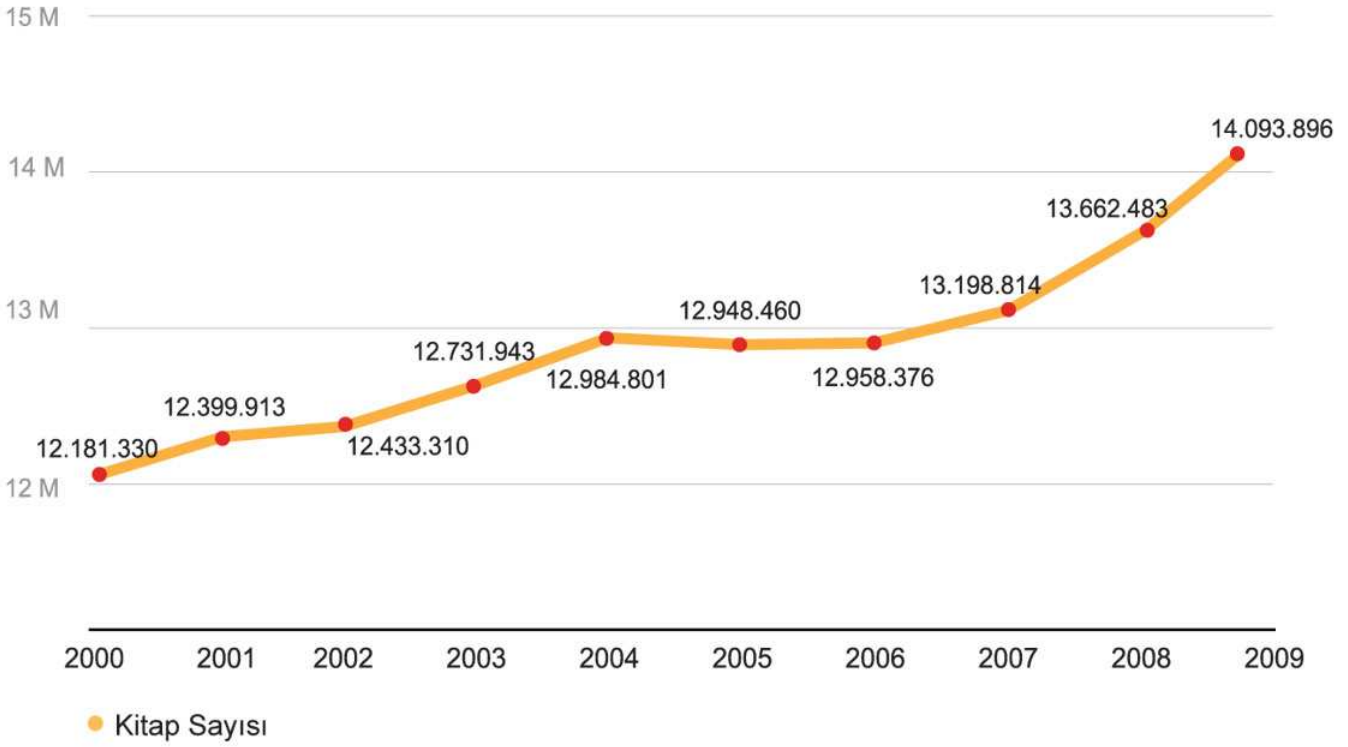
değişim

% 8,8

Kütüphanelerimizdeki kitap sayısı 2002 yılında 12.433.310 iken 2009 yılında bu rakam 14.093.896'ya yükseldi.

Devlet Kütüphanelerindeki Kitap Sayısı

Kütüphanelerdeki Kitap Sayısı

2002	2009	değişim
12.433.310	14.093.896	% 13,4

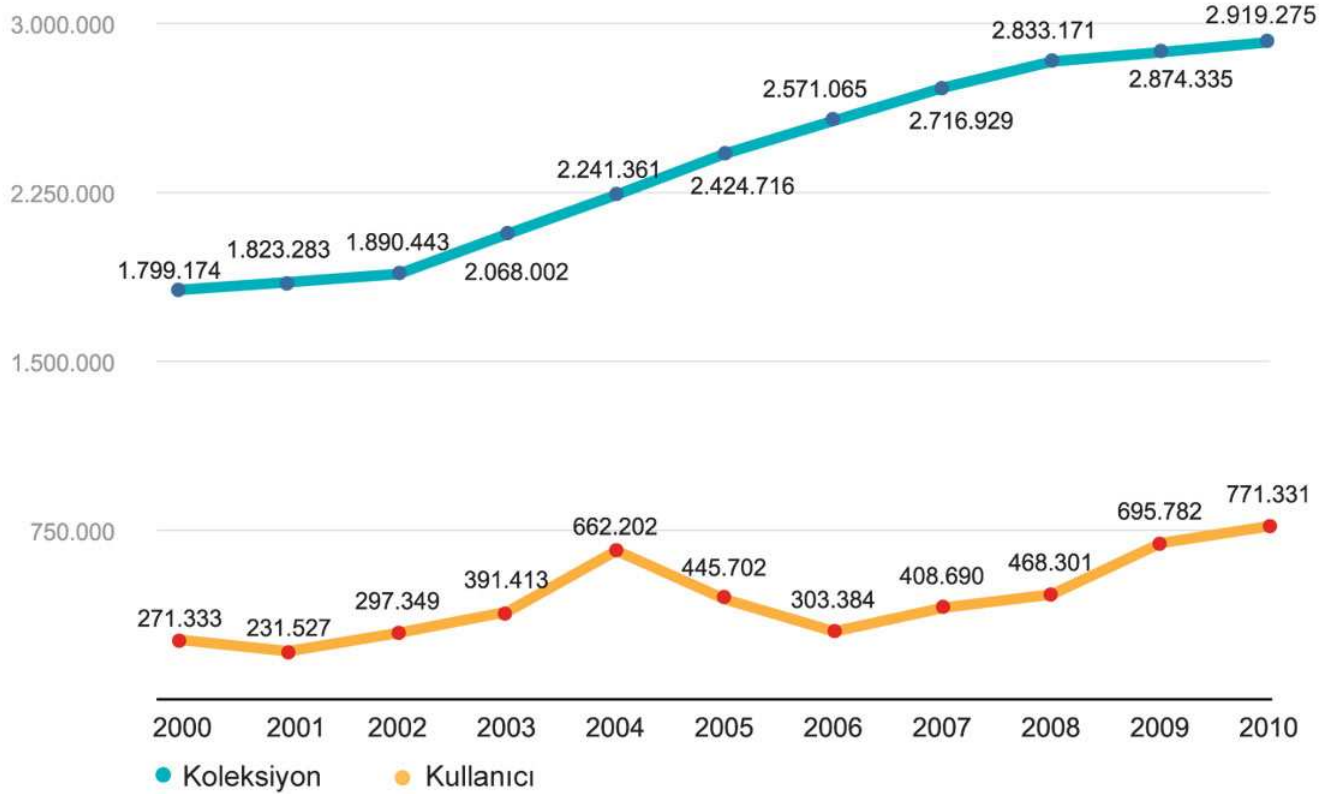

MİLLİ KÜTÜPHANE

2002 yılında Milli Kütüphane koleksiyonundaki eser sayısı 1.890.443 iken bu sayı 2010 yılında %54,4 artışla 2.919.275'e yükseldi.

2002 yılında 297.349 olan Milli Kütüphane kullanıcı sayısı 2010 yılında %159,4 artışla 771.331 kişiye ulaştı.

Milli Kütüphane Koleksiyonu ve Kullanıcı Sayısı

Milli Kütüphane Koleksiyonu

2002	2010	değişim
1.890.443	2.919.275	% 54,4

Milli Kütüphane Kullanıcı Sayısı

2002	2010	değişim
297.349	771.331	% 159,4

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
www.kulturturizm.gov.tr

Atatürk Bulvarı No:29 Opera/Ankara
Tel: +90 312 309 08 50

Baskı:
Dumat Ofset

10.000 Adet Basılmıştır.

Ankara
Mart - 2011

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
www.kulturturizm.gov.tr

